

Fooritulede vastakad märguanded

Mida rohkem erinevaid fooritulesid tuleb jalakäijal sõidutee ületamiseks jälgida, seda enam kipuvad nad punase tulega teele astuma, leiab Saksa liikluspsühholoog Florian Lange. lk 6

Jahivad talente

Endised jalgpallurid Marek Lemsalu ja Sergei Hohlov-Simson jätavad mänguplatsi seljataha ja hakkavad nüüdsest Eesti jalgpallistaare maailma vahendama. lk 15

Restoran maapinnast 50 meetri kõrgusel

Eestlaste omapärane taevarestoran vallutab sel suvel Läänemere ümbruse, kokku tegutsetakse juba üheksas riigis. lk 4

Jahutatud
Norra
LÕHE
389 /kg

Üks mure vähem!

PRISMA

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EUROT | VÄLISMAAL 2,10 EUROT | NR 70 | KOLMAPÄEV, 10. APRILL 2013

ajaleht.epl.ee

Foto: Tanel Meos

Mobiil mõõdab tänavaauke

Maanteeamet on asunud kontrollima Tallinna teede olukorda. Kui auklikud on teed, saab aga ka igaüks ise nutitelefoni mõõta. Eesti Päevalehe eksperiment näitas, et mõõdik pealinna teid välja ei kannata. lk 5

Afganistani missioon on muutunud Eesti sõdurite jaoks igavaks ootamiseks

●●Eesti sõdurid on viimase kuu jooksul Afganistanis oma päevi lahingutegevuse asemel veetnud hoopis aega surnuks lüües. Sõdurid pole juba nädalaid baasist välja saanud, vaid ootavad, mil kohalikud nende abi peaks vajama.

●●Piljardi mängimise, lugemise või õhtuti sülearvutis internetis käimise kõrval veedavad sõdurid Camp Bastionis aega ka erinevate täiendõppustega. Näiteks on saadud meditsiinikoolitust või käidud laskmist harjutamas.

●●Igavus ja tegevusetus pole halb, vaid hoopis eduraport, sest näitab, et kohalikud afgaanide üksused saavad oma jõududega hakkama ning Eesti ei pea kartma oma sõdurite missioonil haavata saamist või lausa hukkumist. lk 2-3

Täiturite vara koondub ühte veebikeskkonda

Kohtutäiturid löid veebis oksjonikeskkonna, kuhu koondavad vara, mille müümisega nad tegelevad. Eraportaalide pidajates tekitab lehekülge aga tuska – nad leiavad, et neid on vara müügist ebaõiglaselt kõrvale tõrjutud. lk 9

JUHTKIRI

Liive tõde ja omanike tõde

Eesti Energia vastas riigikogu majanduskomisjoni esimehe Kaja Kallase ettepanekule jaotusvõrk lahutada väitega, et eraldamine vähendaks Eesti Energia väärtust, sest selle järel langeksid ettevõtte krediitdireitingud ja halveneks tuntavalt ettevõtte võimalus laenu saada.

Finantsisti – nagu Eesti Energia juhi Sandor Liive – seisukohast vaadates on see argument vankumatu. Näiteks hiljuti võlakirjainvestoritega kohtumiseks koostatud esitluses tõstab ettevõtte enda tugevusena esile, et umbes 30% kulumieelsest kasumist saadakse reguleeritud jaotusvõrguteenuste pakkumisest. Reitinguagentuur Moody's aga märgib oma reitinguraportis, et Eesti Energia praeguse krediitdireitingu aluseks on eeldus, et vajadusel saab ettevõtte arvestada valitsuse rahalise toetusega. Kui seda enam senise kindlusega eeldada ei saa – ja Elektrilevi eraldamise korral nii ilmselt juhtub – langeb ka Eesti Energia krediitdireiting. Kui krediitdireiting langeb, tõuseb ettevõtte jaoks laenu raha hind, ja kui tõuseb ettevõtte rahastamiseks kasutatava raha hind, siis langeb ettevõtte kui kasumimärgina väärtus.

See on finantsjuhtimise ABC, aga ühtlasi ka tegeliku elu lihtsustus, sest kõigi omanike huvid ei ole ühesugused, nagu see ABC eeldab. Eesti Energia omanik on Eesti riik

ehk siis kaudselt kõik Eesti kodanikud. See, et Eesti Energia toidab riigieelarvet dividendidega, on vaid üks ja mitte kõige tähtsam punkt, mille kaudu Eesti Energia meie elu mõjutab. Palju otsesemalt puudutab Eesti Energia inimesi kui suure osa Eesti elanike elektrivõrgu haldaja ning seni veel Eesti tähtsaim elektriga varustaja.

Võrguga või võrguta? Õlitööstusele on vaja võrguteenuse äri, aga võrguteenuse äril õlitööstust vaja ei ole.

ke elektrivõrgu haldaja ning seni veel Eesti tähtsaim elektriga varustaja.

Inimestele, keda Eesti Energia huvitab ainult dividendiallikana, ettevõtte investeeringud õlitööstuse lisaväärtust ei loo. Õlitööstusele on vaja võrguteenuse äri (selle toel saab Eesti Energia odavamalt kapitali hankida), aga võrguteenuse äril õlitööstust vaja ei ole. Vähemasti senikaua, kui õlitööstus ei muutu võrguteenuse osutamisest vähem riskantseks äriks.

Isegi need vähesed inimesed, keda Eesti Energia huvitab ainult dividendiallikana, ei ole ühel meel selles, kui suuri riske sobib ettevõtte suuremate tulevikudividendide nimel võtta. Eesti Energia juhtkonna visioon on ilus, aga selle saavutamine ei ole muretu jalutuskäik, kuigi ettevõtte juhtkond püüab luua vastupidist muljet. Praegu paistab, et Eesti Energia juhtkond on oma seisukohti kaitstes otsustanud kaevuda kaevikutesse. See on halb valik – valmidus avameelsemalt äriplaani tugevuste ja nõrkuste teemal väidelda vähendaks suurte vigade ohtu. ●

REPLIIK

Ettevõtja halvad jooned

Eesti ettevõtjad kurdavad vahel, et töövõtjad ei oska nende ühiskondlikku panust ja töö raskust hinnata. Hiljuti-se Eurobaromeetri uuringu tulemused ei näita, et neil oleks põhjust selle pärast kurta – mujal ei ole lihtsam. Keskkonnakahjustamist heideti Eestis ettevõtetele ette palju harvemini kui EL-is keskmiselt, keskmisest veidi vähem oli etteheitmist ka halbade töötingimuste pärast. Umbes niisama palju kui EL-is keskmiselt pandi Eestis ettevõtetele süüks korruptsiooni, ülemäärast valitsuse poliitika mõjutamist ja toodete või teenuste kehva kvaliteeti. EL-i keskmisest õige pisut enam häirib eestlasi töötajate arvu vähendamine ja ületarbimise ohutamine. ● **Villu Zirnask**

Lk 10 Kas lahkunud Thatcherist tohib halba rääkida?

Lk 11 Jalakäijad ei peaks mitu korda rohelist tuld ootama

ÕPETAJAD SAID AASTA ALGUSES KESKMISELT 831 EUROT

Kohalike omavalitsuste (KOV) üldhariduskoolide täiskoormusega õpetajate jaanuari ja veebruarini keskmine palk oli 831 eurot, riik eraldas samal ajal keskmiselt 915 eurot õpetaja

kohta, selgus haridusministeeriumi ülevaatest. 121 KOV-d maksis palka vähem, kui luba- nuks riigi antud palgatoetus, riigitoetusest enam maksis pal- ka 69 KOV-d. **ERR**

VALEVÄLJAKUTSED

Kohus määras 42-aastasele Kun- da mehele 15-päevase aresti häi- rekeskusele tehtud kummalis- te kõnede eest. Politsei kontrollis väljakutset ning leidis, et mees oli tarvitanud alkoholi. **EPL**

Eesti sõdurid Afga

Pärast märtsikuist puhkust Helmandisse naasnud Eesti sõdurid pole nädalaid Camp Bastioni baasist väljas käinud.

Eestlased veedavad oma päevad jõusaalis, piljardit mängides ja väljaõpetel, sest afgaanid neid veel appi kutsunud ei ole.

Igavama teenistuse eelis on see, et pole kaotusi ning see omakorda näitab Lõuna-Afganistani olukorra paranemist.

Reportaaž

Lauri Tankler
Afganistan

Eelmise nädala neljapäeva hommikul umbes kell kaheksa kogunes Camp Bastionis veidi üle saja Eesti sõduri suurde telki, et kuulata külla tulnud välisminister Urmas Paeti. See oli nende jaoks ebatavaliselt vara. Juba kolm nädalat järjest pole neil kohapeal väga palju tegevust olnud. Paet palus naljatledes vabandust, et sõdurid tema pärast nii vara üles ärkama pidid, ja selgitas seejärel tõsiselt, et võitlustegevuse vähesus näitabki kogu Afganistani operatsioonide edukust. See näitab, et afgaani sõdurid saavad ise hakkama.

Üksus Estcoy-15 vahetas eelmised Eesti kaitseväelased välja mullu novembris ja asus seejärel väikesesse Pimoni kontrollpunkti. Seal oli üksusel vaja end patrullimise ja operatsioonidega väejuhtidele tõestada – seda ka tehti. (Nii lõuna-edelapiirkonna juht kui ka otseselt Eesti kontingenti käsutav Helmandi väekoondise juht kiitsid Paetile eestlaste võimekust. Nagu ikka.)

Enne veebruaris Eestisse puhkama naasmist pandi Pimoni baas kinni, piirkond anti afgaani vägedele üle ning puhkuse järel on eestlased olnud Camp Bastionis, kõrbesse ehitatud tohutus linnakus. Seal on neil üles pandud telklaager, mille kõrval asub jõusaal, suures kogunemistelgis on internetiühendusega arvutid, piljardilaud ning piisavalt eesti- ja ingliskeelseid raamatuid. Suure telgi kõrval laiutab võrkpalliplats, väikese jalutuskäigu kaugusel asuvad mõned poed, itaallaste püsti pandud vabajaokoht, kus näeb õhtuti suurel ekraanil filme ja saab veidi parematel laudadel piljardit taksida.

Mida eestlased siis teevad? Märtsikuu jooksul on neile Camp Bastionis tehtud eri täiendõppeid. Sõdurid käivad laskmist harjutamas, on saanud meditsiinikoolitust,

soomukijuhid täiendavad oma oskuseid ja hooldavad masinaid. Kui õhtul mõnda kümne- mehetelki sisse vaadata, siis on näha, kuidas igaüks istub oma voodil, sülearvuti kõhu peal.

Önn istuda baasis

Selline vaatepilt pole kriitika, vaid on eduraport. Kui afgaanide üksused saavad oma ülesannetega hakkama, siis on lootust, et selline olukord jätkub ka järgmiste Eesti sõdurite tulekul. Kasu on ilmselge – vähem haavatuid, vähem hukkunuid. Kaitseväge ei pea sel juhul enam ühegi Eesti ema uksele koputama, et teatada tema poja või tütre hukkumisest. Üheksandat korda missioonil ja viiendat korda Afganistanis viibiv soomukijuht seersant Hardi Heinsar ütleb üpris otsekohe- sest: see on önn.

„See peaks ikka midagi näitama, et me saame siin baasis istuda,” ütleb Heinsar. „Varem sellist võimalust ei ole olnud.” Esimest korda astus ta Afganistani pinnale 2006. aastal ja peab praegust seisut varasemaga võrreldes suureks edasiminekku.

Heinsar on ehe näide mehest, kelle jaoks missioonid on tavapärane töö. Liibanonis, Iraagis, Kosovos ja nüüd Afganistanis teeninud kaitseväelane on sõitnud ka lõhkekehade otsa, kuid kõik lõppes õnnelikult. Ehk ongi nii veidi turvalisem viis missioonil käia – kuus kuud lähetustasid sisse kasseerida ning oma tulevikku kindlustada. See on ka tema pere jaoks pigem hea uudis. „Ei ole tõesti nii, et ma ainult ise tulevaste missioonide puhul neid otsuseid teen, eks ikka kogu perega otsustame,” kinnitab Heinsar.

Tegelikult kogu üksus kõiki päevi n-ö maha ei maga, sest neile on antud ülesanne väljasõiduks iga hetk valmis olla. Ent kogu Camp Bastionis võetakse otsi kokku – taanlased teatasid märtsis, et toovad oma lahinguüksused plaaneritust varem koju, britid likvideerivad samamoodi oma patrullbaase ning paljud neist pole eelmise aasta lõpust saa-

Hardi Heinsar
seersant

See peaks ikka midagi näitama, et me saame siin baasis istuda.

dik Bastionist välja saanud, kirjutas BBC märtsi lõpus.

Eestlaste kontingendi vahe- tu ülem, Helmandi väekoondise juht brigaadikindral Bob Bruce selgitab, et tegelikult ongi see normaalne asjade käik, sest tegemist ei ole tavapärase sõjaga, vaid Afganistani põhi- seadusliku korra vastu võitleva- te mässajatega tegelemine, ning seetõttu peab lahendus olema poliitiline. „See siin on afgaanide mure ja sellele peab leiduma afgaanide enda lahendus,” kinnitas Bruce. „Kui mina näen sõjalise juhina, et afgaani sõdurid on julgeolekuohtudega tegelemiseks piisavalt võimekad ja meie peame seda jär- jest vähem tegema, siis see on igati hea asi.”

Valmis reageerima

Eesti üksust üheks oma kõige võimsamaks lahinguüksuseks nimetanud kindral Bruce selgitas, et eestlased ootavad täies lahinguvalmiduses. „Meie üksused on võimas sõjaline jõud ja me kasutame seda jõudu pidevalt – kasvõi täna hommikul saatsin ma Afganistani üksustele toeks välja lahinguüksuse,” rääkis ta. „Kuid nüüd juhivad kogu protsessi afgaanid ja nemad ütleavad, millal ja kuidas on neil vaja koalitsioonivägede toetust. Me siis räägime nendega läbi, aga see on nii paindlik, et meil on võimalik reageerida mõnekümne minuti jooksul.”

Kuid omavahelistes vestluses mainivad eri eksperdid, et abi saamiseks peavad afgaanid sisuliselt ära tõestama, et nad ei saa operatsioonidega – näiteks diržäablitest ümbruskonna jälgimise, logistika organiseerimise, aga ka reaalse lahingutegevusega – hakkama.

Seersant Heinsar nendib, et selline appikutse pole seni üksuseni jõudnud. „Kui läheb hästi ja kohalikud jõud saavad oma tegevustega hakkama, siis on võimalik, et ka järgmised missioonid on samasugused,” märkis ta. „Muidugi võiks rohkem väljas käia, et seda aega paremini sisustada, aga tegelikult vahet ju ei ole.” ●

Bob Bruce
brigaadikindral

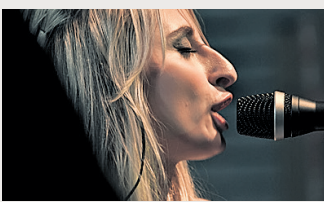
Meie üksused on võimas sõjaline jõud ja me kasutame seda jõudu pidevalt.

EESTI BRASIILIA-ESINDUS

Eile alustas Brasiilia pealinnas Brasílias, esialgu Portugali saatkonna ruumides tööd Eesti diplomaat Urmas Eigla, kelle ülesanne on ette valmistada Eesti saatkonna avamist. **ERR**

MUUSIKANÄDALA EDU

Tallinn Music Weeki korraldajad teatasid, et tänavust muusikafestivali väisas 12 140 kontserdikülastajat, mis on pea tuhande võrra rohkem kui 2012. aastal, ja 381 välisdelegaati. **EPL**

SAVENKOVI MÕRVAKATSES SÜÜDISTATAVAD KOHTUS

Algas protsess ärimees Igor Savenkovi mõrvakatses ja veel mitmes teises kuriteos süüdistatavate meeste üle. 60-aastane Ralf ja 37-aastane Sergei ei tunnistanud end süüdi mõrvakatses,

narkokuriteos ja lõhkeaine ning -seadeldisega seotud süütegudes. Nad kinnitasid, et ei soovitud kedagi mõrvata, vaid lihtsalt hirmutada. Kolmandana on kohutu all 23-aastane Mark. **Delfi**

Täna digilehes

- Yleisradio endise juhi Jaakko Rauramo arvates ohustab rahvusringhääling Soome meediaäri.
- Tšehhid kulutasid Balti riikide õhuturbemissioonile 1,7 miljoni eurot.

Afganistanis: olukord paraneb, missioon muutub igavamaks

Fotod: Aivo Vahemets/Eesti kaitsevägi, Lauri Tankler

Kaido Õim: ema teenetemärk on tunnustus kogu perele

Intervjuu

Lauri Tankler
reporter

Teist korda Afganistanis, teeniv vanemveebel Kaido Õim on vanim neljast vennast, kes kõik töötavad kaitseväes.

Nelja peale kokku 24 missioonil käinud poiste ema Elvi Õim sai kaitseministrielt veebruaris kaitseministeeriumi kolmanda risti teeneteristi.

••Miks otsustasid kõik neli venda kaitsevälaseks hakata? On see sinu kui vanema venna eeskujud?

Eks kindlasti see mõjutas. Vanem vend on alati eeskujuks. Aga meil on peres ikka

selline suhtumine olnud, et kõik teevad seda tööd, mis neile meeldib.

••Mis tunne oli, kui ema teenetemärgi sai?

Tunne oli hea. (*Naerab*) See on väga hea tunne, kui sind tunnustatakse. See ei olnud ju tunnustus ainult emale, vaid kogu suguvõsale – meil on ju isa, vanaema ja terve suguvõsa.

••Kuidas su perekond sinu missioonilkäikudesse suhtub?

Abikaasa küsib ikka pärast igat missiooni, kas see on nüüd viimane kord. „Luba, et see on viimane kord.” Aga ma ei saa selliseid lubadusi eriti anda. Siiaamaani oleme hästi hakkama saanud ja abikaasa on mul väga tubli.

••Kui kahju sul on, et Eesti üksusel ei ole siin piirkonnas enam nii palju tegevust?

Selles mõttes küll, et eks see

ole sõdurile natuke frustreriv, kui temalt töö ära võetakse. Aga teisest küljest on mul hea meel, sest mida vähem tööd on meil, seda parem on see olukord väljaspool ja kohalikud julgeolekujõud suudavad rohkem. Teine asi on muidugi see, et sel juhul ei tule meil enam kaotusi. See on väga suur pluss.

••Ka nende jaoks, kes võitlejatele Eestist kaasa elavad.

See on väga oluline, kui kõik mehed elusalt ja tervelt tagasi tulevad. Eriti oli see oluline eelmisel korral, Estcoy-11 ajal, sest sama kompanii oli siin ka Estcoy-8 ajal [2009. aasta suvel ja sügisel teeni-

nud kompanii, kellest hukkus kolm meest], kui meil oli väga palju kaotusi. Osa mehi oli väga liimist lahti selle pärast ja kui me eelmisel missioonil saime läbi kaotusteta, siis loksus see uuesti paika. Ja praegu on ka meeleolu hea. **•**

TÄPSUSTUS

Afgaani tõlgi fotost avaldamisest

Eesti Päevaleht kirjutas eelkult eilses artiklis „Afgaanide lahkumisplaan on saada meediasse või osta valepass”, justkui oleks ETV saade „Välisilm” näidanud afgaanist tõlgi nägu. Tegelikult kõneles tõlk saatel anonüümselt ja tema pilt ilmus vaid Eesti Päevalehes.

Eilse päeva jooksul kerkis eri väljaannetes küsimus, miks me selle pildi avaldasime. See oli Omari enda teadlik otsus asüülitaotlusest Eesti ajakirjanikega rääkida, tema enda otsus lubada end pildistada ja filmida ning ta ei palunud kordagi oma nägu kuidagi kinni katta. See oli ERR-i otsus Omari nägu eetris hääldada ja meie otsus oli seda mitte teha, sest saime aru, et Omar tahtis ennast Eesti inimestele näidata. Omar ei ole seetõttu enam lihtsalt nimi või tundmatu afgaan – ta on näo ja nimega, oma murede ja lootustega noor inimene.

Astub IRL-ist välja?

Kui riigikogu nõustub presidendile ettepanekuga ja nimetab Laari Eesti Panga nõukogu esimeheks, võib Laar lahkuda ka IRL-ist, kus ta oli üks Isamaa-tiiva ülesehitajatest. President Ilves on varem riigikogu fraktsioonidele öelnud, et nii riigikontrolööri, riigikohut kui ka Eesti Panga nõukogu uue esimehe puhul ei ole kindlasti tegemist poliitikutega ning just selle väljajätlemise tõttu võivad ka Laari käed seotud olla.

Riigikohtu esimehe kandidaadiks esitatud õigusteaduste doktorit Priit Pikamäed iseloomustas president Ilves kui väga tugeva akadeemilise tausta ja suure kohtunikutöö kogemusega noorema põlvkonna juristi. Praeguse riigikohtu esimehe Märt Raski volitused lõpevad tänavu 12. septembril. **•**

Mart Laar haarab ohjad Eesti Pangas

Eesti Panga nõukogu esimeheks saades lahkub Mart Laar tõenäoliselt mõneks ajaks poliitikast.

Kärt Anvelt

kart.anwalt@ep.ee

President Toomas Hendrik Ilves saatis eile riigikogule ettepaneku nimetada senine parlamendiliige, endine pea- ja kaitseminister Mart Laar Eesti Panga nõukogu esimeheks ning senine riigikohtu kriminaalkollegiumi esimees Priit Pikamäe riigikohtu esimeheks. „Erakonnapoliitikast eemale tõmbunud Mart Laar, kahekordne peaminister ning Eesti edule aluse pannud majandusreformide üks autoreid, on visa ja tahtejõuline, õige inimene töötama euroalasse jõudnud Eesti keskpanga nõukogu esimehena,” ütles Ilves.

Laar aga jäi eile napolisõnaliseks: „Vabariigi president on mulle esitanud ettepaneku asuda Eesti Panga nõukogu esimehe kohale. Kui parlament selle heaks kiidab, siis tähendab see minu lahkumist riigikogust.”

Peaminister Andrus Ansip ütles veebruari lõpus, et ta hindab Laari ja tema teeneid Eesti Vabariigi ees väga kõrgelt. „Kui küsimus on minus isiklikult, siis mina toetaksin teda sellesse ametisse,” ütles Ansip. Senise Eesti Panga nõukogu esimehe Jaan Männiku viieaastane ametiaeg lõpeb tänavu 12. juunil.

Eestlased tõstavad restorani taevalaotusse üle Euroopa

Kui veel mullu opereerisid eestlased Dinner in the Skyga neljas riigis, siis tänavu juba üheksas.

Andres Reimer
andres.reimer@ep.lee

Dinner In The Sky tõstab söögilaua 160 tonni kaaluva kraanaga 50 meetri kõrgusele – Ameerika majandusväljaanne Forbes on seda atraktsiooni maininud maailma kümne kõige erilisema söögikoha seas. Tallinna jõuab Baltikumis juba teist aastat ringi sõitev taevarestoran juuni teisel nädalal pärast nädala pikust tööd Helsingis.

Ettevõtte juhi Risto Meigase kinnitusel tasub ainult suvekuudel teenimist võimaldav äri ennast ära. „Eelmisel nädalal tegime programmi avalikuks Helsingis ja Leedus ning nendes riikides järgnenud reakttsiooni järel pole mul mingit kartust, et enne ürituse algust ei oleks kõik pääsmed välja müüdud,” rääkis Meigas.

Meigase juhitud ettevõtte Tom Trade Baltic OÜ on tänaseks tõusnud maailma suurimaks Dinner in the Sky operaatoriks. Veel mullu sõidutati gastronoomiahuvisi taevastesse kõrgustesse ainult Balti riikides ning Soomes, kuid praeguseks on ettevõtte laienenud ka Austriasse, Serbiasse, Horvaatiasse ja Valgevenesse. Peale Tom Trade'i on taevarestorani äril Euroopas ainult kaks operaatorit. „Plaan on lähiajal veel

Taevarestorani opereerimine on Eesti ettevõtjate jaoks osutunud edukaks ekspordiartiklikuks.

Foto: Ilmar Saabas

Pole mingit kartust, et enne üritust ei ole kõik pääsmed välja müüdud.

gi laieneda ja usun, et juba selle aasta teises pooles tuleme turule ka näiteks Rootsis,” ütles Meigas.

Eestisse jõuab Dinner in the

Sky juuni keskel napiks viieks päevaks, et hoida ettevõtmisel eksklusiivsuse maiku. Mullu tõsteti laudkonnad taevasse Tallinnas Vabaduse väljakul, aga sel aastal kolitakse kraanad Rotermanni väljakule.

Söök ja muusika

Teise uuendusena hakkavad taevarestoranis esinema ka muusikud, Eestis näiteks džässimuusikud Raivo Tafenau ja

Siim Aimla. Menüü eest vastutavad kodumaised tippkokad Tõnis Siigur ja Mihkel Heinmets, Soomest tuleb uusi gastronoomilisi trende näitama aga sealse aasta parima restorani Chef & Sommelier omanik ning peakokk Sasu Laukkonen.

Läänemere-äärne ringsõit lõppeb Riias enne jaanipäeva. Istekoht 22-kohalises lauas neljast käigust ja napsidest koos-

neva menüüga maksis eelmisel aastal ligi 100 eurot, kogu laua broneerimine ligi 1500 eurot.

Taevarestorani pidajate käsutuses on kolm kraana ja erilise laua komplekti. Kaks lauda ringleb põhjapoolsetes riikides, üks aga lõunas. Kui vastuvõtutelt ja köögiseadmeid on lihtne transportida, siis hiigelkraana vedamine läbi Euroopa läheb liiga kalliks maksma. ●

Allik: Eestit tabas geopoliitiline juhus

Intervjuu

Vahur Koorits
Delfi

SDE parlamendisaadik Jaak Allik leiab, et Venemaa ründab Eestit vaid juhul, kui rünnatakse Euroopat laiemalt.

Riigikogu sotsiaaldemokraatliku fraktsiooni liikme Jaak Alliku sõnad esmaspäevases ERR-i saates „Välisilm”, et Vene riigi kallaletungi Eestile või Ees-

ti riigile pole kunagi olnud, tekitas poliitikute ja rahva seas paraja tormi. Allik selgitab, et pidas silmas laiemat konteksti. ●●Kuidas te kommenteerite oma sõnavõttu, et Venemaa pole kunagi Eestile kallale tunginud?

Mina olen väitnud ja väidan, et Venemaa ei ole kallale tunginud Eesti riigile üksi, jättes rahule Poola, Soome, Leedu, Läti. On olnud regionaalsed sõjad. Eestit ähvardab Venemaa poolt sama palju oht kui ähvardab teisi Balti riike, Ida-Euroopa riike ja Euroopat. See oht ei ole kunagi olnud ega ole personaliseeritud Eestile.

Ei ole mingit konkreetset, personaalset Venemaa ohtu Eestile, mis oleks lahus ohust teistele meie naabritele või kogu Euroopale. Nii on olnud läbi kogu ajaloo, Liivi sõjast alates ja läbi Esimese ja Tei-

se maailmasõja. See on Ida ja Lääne vastasseis, või tähendab, Venemaa ja mõne Euroopa suurriigi vastasseis. Kui võtta 1939.–1940. aasta sündmused, siis toimus Eesti okupeerimine Nõukogude Liidu ja Saksamaa kokkuleppe teel.

Oht Venemaa poolt ei ole kunagi olnud ega ole personaliseeritud Eestile.

●●Kui me räägime 1939. aasta ultimaatumist, siis selle esitas ju Venemaa Eestile üksi. See oli ju olukord, kus Venemaa oli üksnes Eesti vastu?

Minu meelest esitas ta samal ajal samasugused ultimaatumid ka Leedule, Lätile ja Soomele. Soome hakkas vastu.

Venemaa poleks saanud neid ultimaatumeid esitada, kui Saksamaa ei oleks andnud selle piirkonna Molotovi–Ribbentropi paktiga Vene mõju sfääri. Selles oli ju probleem.

●●Te olete kritiseerinud kaitsekulude tõstmist SKT-st 2% tasemele. Kas te arvate ka praegu, et see võiks olla madalam? Kaitsekulud tuleb võrrelda meie üldise eelarvega. Olen öelnud ka riigikogu konetoolis, et kui üldine maksukoormus on nii väike, kui maksukoormus on 34%, siis näiteks meie 2% kaitsekuludid on ju riigieelarvest protsentuaalselt palju suurem osa kui kasvõi Skandinaavia riikidel, kus SKT-st läheb suurem osa riigieelarves ümberjagamisele.

●●Kas Eesti iseseisvus on geopoliitiline juhus? Kahtlemata on ta olnud geopoliitiline õnnelik juhus ja loodame, et see juhus jääb pidama. Me saime ju iseseisvaks alles 1918. Eesti riik tekkis üsna hiljuti, kui muid maailma riike vaadata. See on tõesti väga õnnelik asjaolu kokkusattumise, nii nagu oli ka 1991 õnnelike asjaolude kokkusattumine. ●

Mikser manitses parteikaaslast

SDE esimees Sven Mikser teatas, et Jaak Alliku sõnad ei väljenda erakonna seisukohta. „Kuna Nõukogude Liidu okupatsioon ja nõukogude režiimi kuriteod on eesti rahva jaoks tõeliselt valus ja emotsionaalne teema, peaks iga poliitik, eriti sedavõrd kogenud poliitik nagu Jaak Allik, olema selleteemalistes väljaütlemistes erakordselt täpne,” manitses Mikser.

IRL-i esimees Urmas Reinsalu kommenteeris, et Alliku avaldus on Karl Vaino stiilis jutt. „Eesti rahva mineviku mahasalgamine poliitilise edu nimel valimistel on jõe. Taoline avaldus reedab meie rahva ajaloo ning pigistab kinni silma tänaste Eesti julgeolekuhuvi ees,” leidis Reinsalu. Ka reformierakondlane Arto Aas mõistis Alliku sõnavõtu hukka. „Sotsiaaldemokraatide halli kardinali Jaak Alliku seisukohad on ehmatavad ja solvavad,” ütles ta.

„Orava”-filmide tootja jäi rahast ilma

MISA kärpis muuhulgas ka reformierakondlastest filme teinud Inforingi toetust üle 10 000 euro.

Urmas Jaagant
urmas.jaagant@ep.lee

Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed (MISA) vähendas AS Inforingi projektile „Tuntud ja tundmatu Eestimaa” antud algset toetussummat 10 000 euro võrra. Algselt oli projektile määratud toetus 77 289 eurot, sügisel vähendas MISA seda 2808 euro võrra ja nüüd omakorda veel 7448 euro ulatuses.

Filmid sattusid skandaali keskele, kui selgus, et 18 filmist kaheksas esinevad Reformierakonna liikmed.

Hindamiskomisjon leidis, et Inforingi ei täitnud kohustust, mille järgi pidid telesaadet eestriisse jõudma populaarseimal eetriajal ehk vahemikus kell 19–23. Samuti oli projektis probleeme eestikeelsete subtiitritega ning saadetes ei kajastatud ka kõiki taotlusega lubatud valdkondi.

„Kuna me peame lähtuma rahastaja reeglitest ja mitte emotsioonidest, siis rohkem polnud hindamiskomisjonil projektile võimalik etteheiteid teha. Mõistagi oli arutlusel ka toodetud materjali poliitilise tasakaalustatuse teema, kuid ühtegi lepingutingimust sellega ei rikutud,” selgitas MISA juhataja Tatjana Muravjova.

Sarnaste olukordade vältimiseks otsustas MISA muuta konkursijuhendit. ●

Geenikiip vajab 10 miljonit

Eestil on olemas ettevalmistused nii teaduslikul kui tehnoloogilisel pinnal, et rakendada geeninfo ka perearstide teenistusse. Seepärast otsustas riigikogu sotsiaalkomisjon toetada rahastamisvõimaluste leidmisel EL-i vahenditest.

Plaan on luua Eesti rahvastiku andmetel põhinev geenikiip, mille põhjal tehtud geenianalüüsid annaks e-tervise süsteemiga liidetuna arstidele aasta jooksul infot konkreetsete inimeste haigusriskide kohta. Eesti geenivaramu direktor Andres Metspalu hinnangul vajaks projekt 10–12 miljonit eurot. „Kui see geenikiip on valmis, siis me võiksime teha umbes 25 000 inimesele, geenidoonoritele, analüüsi ja need tuleks panna e-tervisesse välja, et arstid saaksid hakata neid kasutama,” rääkis ta. ● ERR

Konarused Tallinna tänavatel ajavad mõõteriistad hulluks

Reportaaž

Hans Lõugas

hans.lougas@ep.lee

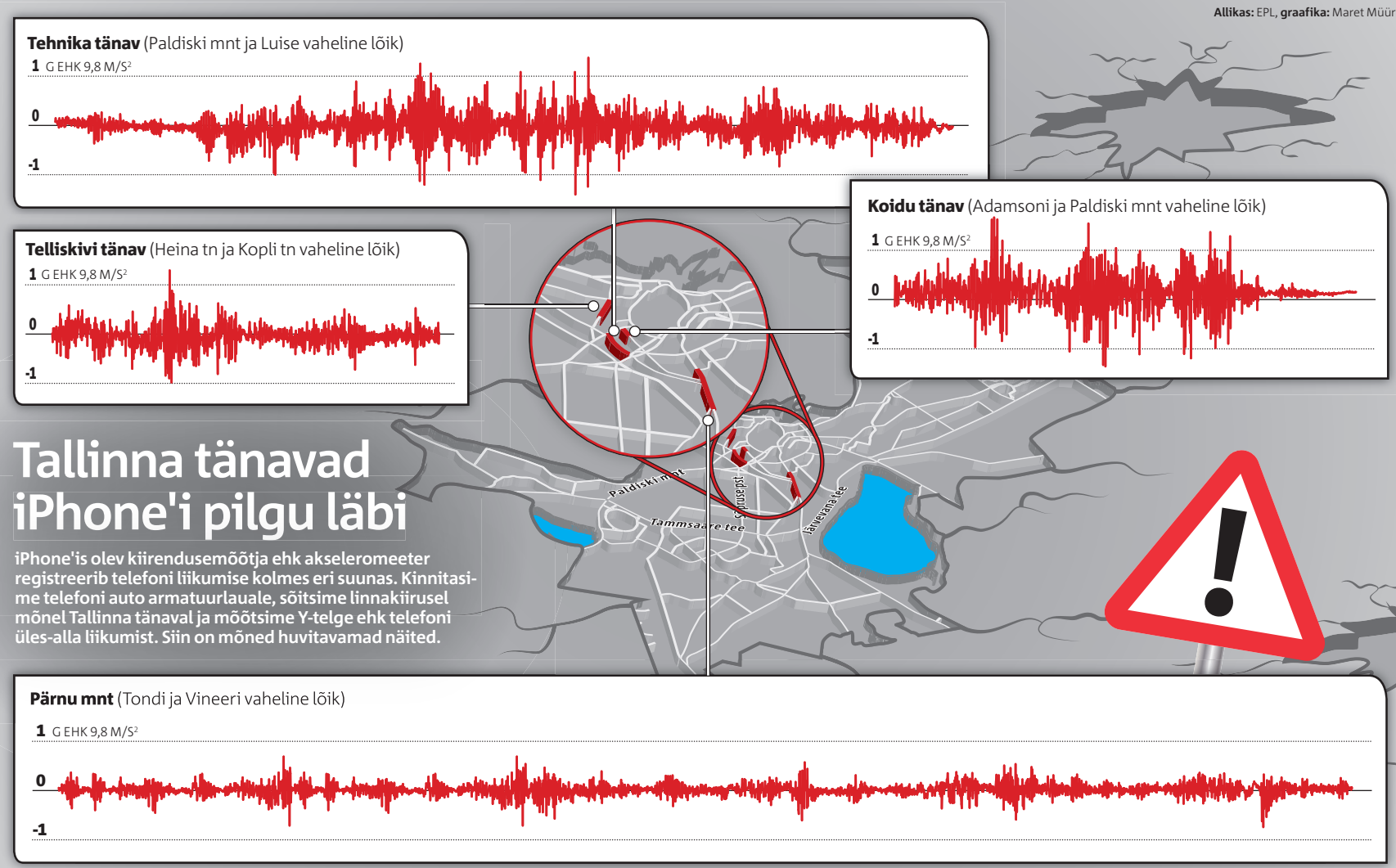
Nutitelefonide kiirendust mõõtvate seadmete abil saab igaüks oma kodutäna aukuks ise kontrollida.

Äkki on kõik Tallinna teeaugud kollektiivne ülereaktsioon? Et linna tänavatel sõitjate tagumikutundele mõõdetavat kinnitust saada, võtsime ühendust Teede Tehnokeskuse AS-iga, kus on teede ebatasasuse hindamiseks täpsed seadmed. Kuuldes aga pealinna teede aukude mõõtmise plaanist, saime sealt vastuseks kindla ei – tundlik masin ei pea lihtsalt Tallinna tänavatele vastu.

Õnneks on umbes 100 000* eestlasel taskus masin, millega saab ise tänavate konarlikkust mõõta. Nimelt on paljudes nutitelefonides ja tahvelarvutites akseleromeeter, mis mõõdab telefoni kiirendust eri suundades. Kinnitan iPhone'i auto armatuurlauale ja asume sõitma. Telefoniga saaks mõõta ka näiteks auto kiirendust ja pidurdamist, praegu huvitab mind ainult mõõdiku ülesalla liikumine, mis peaks näitama täna ebatasasust ja teede aukude mõju.

Mõõdik on maksimumis

Esimeste teelõikude järel saab selgeks, et meetod töötab. Suhteliselt siledal Pärnu maantee viaduktil võbele seier rahulikult, foori taga peatudes paneb auto mootor mõõdiku vaid õrnalt liikuma. Siis pöörame Tehnika tänavale. Siin on kaunis assortii pealinna tänavate hädadest: sügavad sõiduroopad, künklikud

Tallinna tänavad iPhone'i pilgu läbi

iPhone'is olev kiirendusemõõtja ehk akseleromeeter registreerib telefoni liikumise kolmes eri suunas. Kinnitades telefoni auto armatuurlauale, sõitsime linnakiirusel mõnel Tallinna tänaval ja mõõtsime Y-telge ehk telefoni üles-alla liikumist. Siin on mõned huvitavamad näited.

Rakendused mõõtmiseks

iPhone'i ja iPadi jaoks on mitu võimalust seadmes oleva akseleromeetri kasutamiseks. Näiteks 90 senti maksva Seismometeri-nimelise rakendusega saab kiirendust kõigil kolmel teljel (X, Y, Z) selge graafikujoonena ekraanile kuvada ja vajadusel ka arvutisse saata. Accelerometer on tasuta äpp, mis näitab liikumist eri suunda-

des ringikujulisel skeemil. Androïdi tasuta rakendus Accelerometer Monitor näitab samuti kiirendust kolmel teljel. Lisaks saab selle rakenduse sisse seadistada ka alarmi: kui programm tuvastab, et seade liigub ootamatult kiiresti (näiteks läbi pirakalöökaugu), käivitab ta alarmi. Tallinna tänavatel piriseks see häire ilmselt kogu aeg.

Linna auklikel teedel sõites võngub mõõdik telefoni ekraanil hullumeelsena.

aukude lappimiskohad, sulaveega täitunud augud ja sõiduraja servas ka lumehunnikud. Mõõdik ekraanil võngub hullumeelsena üles alla.

Graafikult on näha, et iPhone mõõdab suhtelist kiirendust, nii et nullasendis mõjub

seadmele tavapärase maa gravitatsioon. Võnked nullist kõrgemale ja madalamale näitavadki liikumist ühes või teises suunas.

Tehnika tänav Paldiski maantee poolne ots on remondis ja teeme ümberpöike läbi Kassisaba. Samanimelise poe juurest pöörame tagasi Paldiski maantee suunas ja satume Koidu tänavale. Tundub, et see on olnud miinipildujatule sihtmärk, kuigi ümberkaudsed elumajad on terved – kraatrid loksutavad auto korralikult

läbi. Võtame suuna Telliskivi tänavale. Telefoni seier hullub, kui püüame kiiruspiirangu järgi sõita. Õnneks tõmbavad teised liiklejad hoo alla. iPhone on mõeldud õrnade liigutuste tajumiseks ja auto hüplemine Tallinna tänavatel tõmbab mõõdiku maksimumi lähedale. Sõidu lõppedes saab tänavapinnast sensoriteni jõudnud info ülekülluse tõttu iPhone'i jõud otsa ja telefon lülitab end protestiks välja.

* Android ja iOS kasutajaid Eestis SmartAd andmetel

Maanteeamet võtab pealinna ebatasasused tänavad uurimise alla

Kui maanteeamet tuvastab, et auklike tänavatega rikutakse seadusi, võib linna oodata trahv.

Urmus Jaagant

urmas.jaagant@ep.lee

Hoolimata sellest, et Tallinna kohutavas olukorras tänavatest on kirjutatud kümneid artikleid ja probleemile on korraldaval tähelepanu juhitud, on linnajuhid vaid käsi laiutanud

– remonti saab teha nii palju kui raha on. Riik on Tallinna lõõkaukudest seni samuti kõrvale hoidnud ja viidanud, et tänavate korrashoid on omavalitsuste endi ülesanne, millele riik ka natuke lisaraha eraldab.

Nüüd on maanteeamet teinud aga pikka aega oodatud sammu ning alustanud pealinna tänavate seisundinõuete täitmist kontrollivat menetlust. See tähendab, et maanteeamet kontrollib, kas Tallinna teede olukord on vastavu-

ses neile kehtivate nõuetega. Paraku selgub, et kontrollitakse vaid väikest osa tänavatest ning ka karistused rikkumiste eest pole kuigi suured.

Karistus on väike

Seda, et menetlus ei piirdu vaid dokumentide kontrolliga, vaid vaadatakse ja vajadusel ka mõõdetakse tänavaugud reaalselt üle, kinnitas maanteeameti peadirektori asetäitja kohusetäitja Toomas Tootsi. Kuna raha on aga vähe,

satuvad kontrolli vaid üksikud tänavad. „Vaatluse alla võeti juhuvaliku alusel kaks põhi-, kaks jaotus- ja kaks kõrvaltänavat lõiku – Paldiski maantee, Mustamäe tee ja Koskla, Mahtra, Majaka ning Saare tänavat lõigud,” ütles Tootsi. Maanteeamet loodab kontrolliga valmis jõuda aprillis.

Kui ilmneb, et Tallinn ei ole nõudeid täitnud, teeb järelevalveametnik linnale ettekirjutuse, mille mittetäitmisel on võimalik rakendada sunniraha või asendustäitmist. Teeseaduse järgi on sunniraha ülemmäär ühel korral 2000 eurot ning ühe ja sama kohustuse täitmise sundimiseks kokku 6400 eurot.

Seega, kuigi Tallinn võib rikkumiste ilmnedes auklike tänavate eest reaalselt ka karistada saada, ei ole maanteeameti käes just kõige võim-

Juulist teedel auke olla ei tohi

Teeseadus jagab tänavad seisunditasemeteks järgi neljaks – 1 on kõige väiksemate (veo ja kvartalisised tänavad) ning 3 ja 4 kõige kõrgemate nõuetega tänavad (põhitänavad, näiteks Laagna tee, ja kiirteed).

Seaduses on kirjas ka see, millal mingi suurusega auke tänavatel olla tohib, ent enamiku puhul kehtib nõue, et neid tohib olla 15.novembrist kas juuni või juuli alguseni. Pärast seda peavad teed korras olema. Roopa suurim lubatud sügavus on väikestel tänavatel neli, suurematel kaks sentimeetrit. Mis nõuded mingile tänavale kehtivad, näeb Tallinna veebilehelt teede liikide alt.

samad hoovad pealinnavõimude mõjutamiseks.

Tallinna abilinnapea Kalle Klandorf kontrollib tulemust ei ennustanud. „Las nad kontrollivad. Ei oska öelda, mis selle tulemus saab olla, aukude sügavust ja roopa laiust oskab igaüks mõõta. Aga ootame ära, kui menetlus läbi on.” Klandorf tahaks tulemusena näha, et riik eraldaks lõõkaukude lappimiseks lisaraha. Linna kommunaal ameti juhataja asetäitja Tarmo Sulg menetlust ei kommenteerinud. ●

Täna Delfis: Kuidas ja millal jõuavad Eesti palgad järele jõukamale Euroopale?

Ärileht täna Kodupaketi tellijale kingituseks!

Ärilehte jagub kõigile:

- Kõik Eesti Päevalehe **Äripaketi** tellijad saavad Ärilehe koos 10.04 lehega.
- Ärilehe paberleht on müügil ainult 10.04 **koos Eesti Päevalehega**, hind 1,15 €.
- Aprilli Ärileht on pärast 10.04 saadaval vaid digilehena aadressil ajaleht.epl.ee.

Haigekassa hakkab maovähenduselõikuste kvaliteeti uurima

Selle aasta kliiniliste auditite plaani on sisse kirjutatud ka maovähenduselõikuste uuring.

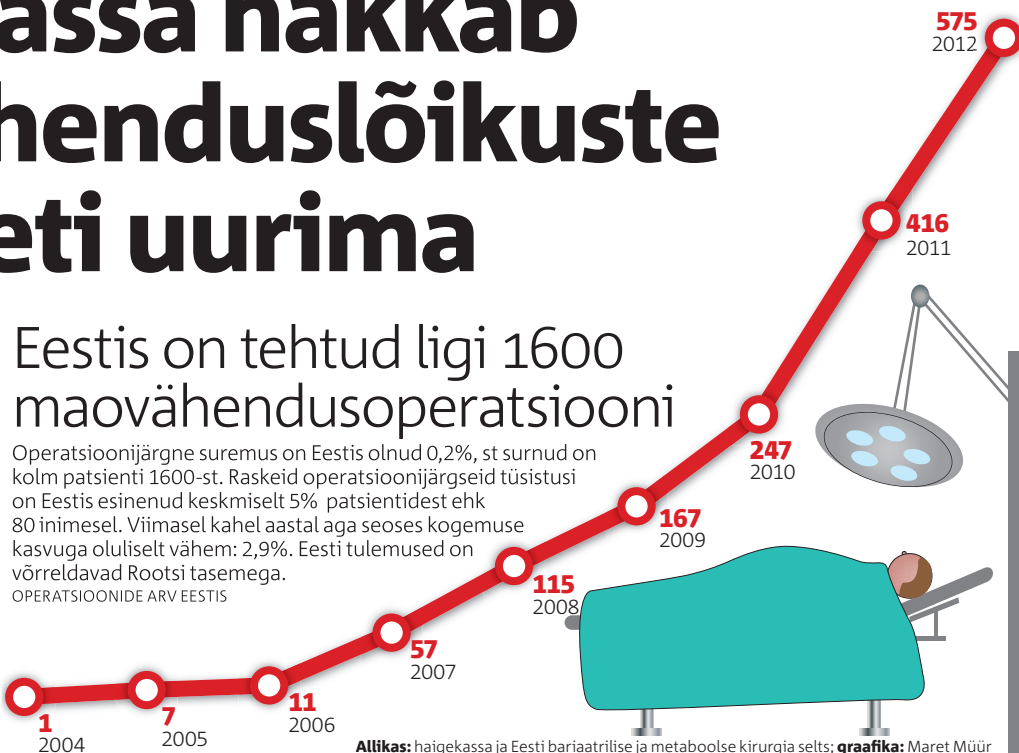
Tuuli Jõesaar
tuuli.joesaar@epl.ee

Ida-Virumaa keskaiglas tehti möödunud aasta aprillist juunini üheksa maovähenduselõikust, millest kolme puhul esinesid tüsistused. Kahe patsiendi tüsistused olid rasked, neist üks isegi suri. Sotsiaalministeeriumi juures tegutseva tervishoiu kvaliteedi ekspertkomisjoni hinnangul polnud operatsioone sooritanud kirurg selliste operatsioonide

Eestis on tehtud ligi 1600 maovähendusoperatsiooni

Operatsioonijärgne suremus on Eestis olnud 0,2%, st surnud on kolm patsienti 1600-st. Raskeid operatsioonijärgseid tüsistusi on Eestis esinenud keskmiselt 5% patsientidest ehk 80 inimesel. Viimasel kahel aastal aga seoses kogemuse kasvuga oluliselt vähem: 2,9%. Eesti tulemused on võrreldavad Rootsi tasemega.

OPERATSIOONIDE ARV EESTIS

Allikas: haigekassa ja Eesti bariatrilise ja metaboolse kirurgia selts; graafika: Maret Müür

te valguses ütles Mathiesen, et üldiselt pole Eesti arstiabi kvaliteedil viga. „Uuringu „Elanike hinnangud tervisele ja arstiabile“ järgi oli mullu arstiabi kvaliteediga rahul 78% elanikkonnast. Rahulolu on läbi aastate pidevalt kasvanud, kuid eelmisel aastal antud hinnang on ajaloo positiivsem. Kvaliteet on hea, kuid alati annab paremini,” ütles Mathiesen. Ravikvaliteedist annavad

teatava pildi ka TKE otsused, kuigi ekspertkomisjon ise uurimiseks juhtumeid ei otsi, vaid töötab laekunud kaebuste alusel, mis tähendab, et osa ravivõrgu ei pruugi nende silma alla kunagi jõudagi. Möödunud aastal uuris komisjon kokku 132 kaebust ja tuvastas 25 ravivõrgu, kuuel juhul oli puudusi dokumenteerimises, suhtlemises või töökorralduses. Kaebuste arv on aasta-aastalt kasvanud: 2008. aastal oli 64 kaebust ja tuvastati 11 arstliku tegevuse viga, 2009. aastal oli kaebusi 105 (16 viga), 2010. aastal 125 kaebust (20 viga) ja 2011. aastal 128 kaebust (28 viga).

Ekspertkomisjoni liikmed ja koosseisuvälised eksperdid teevad aastas ära tohutu töö, kuid sellegipoolest pole komisjonil kontrollfunktsiooni. Nad tegelevad vaid konkreetsete kaebuste lahendamise ja ei anna üldistavaid hinnanguid. Samuti pole komisjoni otsused – isegi kui need viitavad arsti ebapädevusele – haiglatele siduvad. ●

Tervishoiu ekspertkomisjon uuris mullu 132 kaebust ning tuvastas 25 ravivõrgu.

jaoks piisavalt pädev. TKE otsused on aga vaid juhtumipõhised. Laiem vaade on haigekassal. „Ravikvaliteet on kindlasti kõigi süsteemi osaliste ja kahtlusteta ka haigekassa jaoks väga oluline teema. Seetõttu tegeleme ise jätkuvalt nii ravidokumentide kontrolli, ravijuhendite väljatöötamise, auditite metoodika ja haiglate tagasisidearuande arendamisega. Kohtume ka regulaarselt terviseametiga, et kvaliteedisüsteemi arendamisega tegeleda,” ütles haigekassa juhatuse liige Mari Mathiesen.

Üldiselt pole ravil viga

Aastate jooksul on haigekassa teinud eri kliinilisi auditeid. Bariatrilise kirurgia patsientide käsitlemist uuriv audit on haigekassal plaanis alles käesoleval aastal. Ida-Viru juhtumi-

Üks otsus võtab kuni neli kuud

Ida-Viru haiglas tehtud maovähendusoperatsiooni järel tüsistustesse surnud Galina juhtumi kohta jõudis avaldus komisjonini 22. mail ehk umbes kaks nädalat pärast operatsiooni. Kogu informatsioon – ekspertarvamused ja dokumendid – jõudis komisjoni kätte 9. septembriks ehk selleks kulus üle kolme kuu, istung toimus 20. septembril.

Tereza opereeriti Ida-Viru haiglas 8. mail, kogu info juhtumi kohta jõudis TKE kätte alles 27. novembriks, istung toimus

13. detsembril. Samal istungil arutati ka tüsistustega Irina juhtumit. Komisjoni esimehe dr Mari-ka Väli sõnul pole sellises töötempo midagi erilist ja TKE komisjon annabki tavaliselt oma hinnangu nelja kuu jooksul pärast avalduse laekumist.

„Ajakulu hindamisel tuleb mõista, et TKE komisjonile kirjallike ekspertarvamuste koostamiseks peavad ekspertidena kaasatavad arstid leidma aega oma põhitöö – vastuvõtude, plaanilised ja erakorralised operatsioonid – kõrvalt. Igapäevatöö kõrvalt teevad TKE hinnangu andmiseks vajalikku dokumentide koondanalüüsi ka komisjoni liikmed ja põhikoosseisu välised eriarstid. Eestis kehtivast 35 eriarstlikust erialast on TKE koosseisus esindatud 11, mistõttu TKE töösse kaasatakse pidevalt koosseisuväliseid eriarste-eksperthe,” selgitas dr Väli. „Lühem aeg ei võimaldaks tagada TKE praktikast lähtuvat asjaajamise korraldust ega ekspertiiside sisulist kvaliteeti,” lisas ta.

Foto: Vallo Kruuser

Rahvakogu ettepanekud jõudsid riigikoguni

Eile hommikul, enne kui president Toomas Hendrik Ilves siirdus kohtuma jääkeldri protsessi osalistega (pildil), andis ta riigikogule üle rahvakogu ettepanekud ning tegi riigikogus poliitilise avalduse jääkeldri protsessi ja rahvakogu teemadel. „Rahvakogu ei ole alternatiivne, riigikogule vastanduv või sellega konkureeriv otsustusorgan, ent selle kaudu tehtud ettepanekuid tuleks parlamendil tõsiselt võtta,” rääkis president. Ilves viitas kautsjoni määra, valimiskünnise ja erakonna asutamiseks vajaliku liikmete arvu ettepanekutele. Tema sõnul oleks nüüd aeg seda kõike uuesti arutada ning langetada tänastele vajadustele ja ootustele vastav otsus. „Küsimus pole ju rahvakogus, vaid meid ümbritsevas õhustikus ja meeleolus,” sõnas Ilves ja palus riigikogul võtta rahvakogu ettepanekuid tõsiselt. Delfi/EPL

Peterburi kuberner tuleb Savisaarele külla

Tallinnas 24.–25. aprillini toimuvast kahe linna koostöökohtumisest võtab osa ka Peterburi kuberner Georgi Poltavtšenko, kes arutab Edgar Savisaarega kahepoolset koostööd.

Toimub ka kolm ümarlauda, mil mõlema linna esindajad arutavad hariduse, kultuurikoostöö ning info- ja kom-

munikatsioonitehnoloogia teemadel. Peterburi kohtumiste raames külastab Tallinna ka 50 kooliõpilast.

Juba 13-nda linnadevahelise kohtumise raames toimub kolmapäeval, 24. aprillil Nokia kontserdimajas ka galakontsert Venemaa põhjapealinna juhtivate artistide osavõtul, teatas Raepress. ● Delfi

Retro FM – Eesti ainus retrojaam!

Retro FM oli siiani tuntud kui Raadio 3, ent tegutseb nüüd uue nimega. See on ainus raadio Eestis, mis mängib üksnes laule, millel vanust rohkem kui 10 aastat. Rohkelt kaheksakümnendaid, sekka vanemaid ja uuemaid nostalgiat tekitavaid hitte. Nüüdsest ütleb seda kõike ka jaama nimi – Retro FM!

Nädalalõpud pühendab Retro FM mõnele väga tuntud artistile, konkreetsele aastale või stiilile. Nii saavad tähistatud muusikute sünnipäevad, popstaaride kontserdid, tähtsamad pühad ning aastapäevad.

Igal tööpäeval tutvustab Retro FM muusikaajaloo sündmusi rubriigis „Tänane päev muusikas“, vanade tegijate uued laulud kõlavad programmis „Moodne Klassik“ ja kuulajate soovilood saates „Kolm Ühes“.

Pühapäeva hommikuti kell 9 mängib Retro FM ette tõelist kullafondi – laule kuuekümnendatest ja seitsmekümnendatest.

Loe rohkem retrofm.ee

Ootame oma sõbralikku kollektiivi nimistut omavat

PEREARSTI

meie arstikeskustesse

Haabersti Tervisekeskuses Ehitajate tee 137 ja
Nõmme Tervisekeskuses Jaama 11, Tallinn

Pakume meeldivat kaasaegset töökeskkonda ja edasisi arenguvõimalusi.

Avaldus ja CV saata **1.maiks 2013**
e-mailile: kristel.amjarv@perearstikeskus.eu

Lisainformatsioon telefonil 5041927 või nimetatud e-mailil

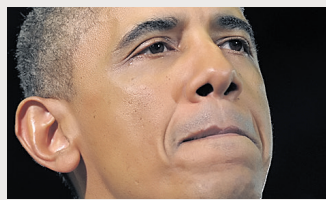
SOOME REKORDILEHM ANDIS ÜLE 200 TONNI PIIMA

Soome lehma Jella eluaja piima- toodang ületas 200 tonni piiri, teatas jõudluskontrolli keskus. 18-aastane Jella, kes annab kindlasti veelgi piima, jõudis selle piirini teise lehmana Euroo-

pas ja üheksandana maailmas. Rekord kuulub Kanada lehmale Gillette Smurf, kes andis 2012. aastal 216,9 tonni piima. Eesti rekord on Eta nimel, kellelt lüpsiti 129,7 tonni piima. **EPL**

OBAMAL TULI PISAR SILMA

USA president Barack Obama näis pisaraid tagasi hoidvat, kui kutsus seadusandjaid hääletama relvakontrolli seaduse üle, mis paistab olevat kongressi toppama jäänud. **Delfi**

PÕHJA-KOREA: VÕÕRAD EVAKUEERUGU LÕUNAST

Põhja-Korea kutsus kõiki välisriikide töötajaid ja turiste Lõuna-Koreast evakueeruma, sest käes olevat tuumasõja eelõhtu. Analüütikud on endiselt arvamusel, et otsene rünnak Sõuli vastu on

äärmiselt ebatõenäoline. Põhja-Korea hoiatus sarnanes varasematele ähvardustele ja analüütikud nimetavad seda katseks välisriikides ärevust külvata. **Delfi**

Saksamaa on Putini Venemaa vastu järjest kriitilisem

Amsterdamis ootasid Vladimir Putinit ka vikerkaarelippudega protestijad.

Foto: Reuters/Scanpix

Kommentaar

Marika Villa
Berliin

Saksa ja Vene majandussuhted arenevad hiilgavalt, ent Saksamaa peab partnerile taas demokraatiat selgitama.

Hannoveri rahvusvahelisel messil loodab Venemaa sõlmida uusi lepinguid – sestap oli president Vladimir Putin oodatud messi avamisele. Ebasobivamat aega visiidiks oleks aga olnud raske ette plaanida. Hiljuti oli Venemaa kvalifitseerinud mittetulundusühingud välismaisteks agentideks ning teinud läbiotsimisi ühenduste kontorites Venemaal, mida rahastavad Saksa juhtivate parteide fondid. See kutsus esile nii välisminister Guido Westerwelle kui ka parteijuhtide enneolematult terava protesti.

Westerwelle, kes alles oli kritiseerinud Venemaa homovaenulikkust, pidi taas selgitama Vene võimudele demokraatliku ühiskonna olemust. Roheliste liider Claudia Roth kutsus inimõiguste rikkumise pärast üles otsustavaks protestiks „despoot” Putini vastu ja nõudis kantslerilt „selget teksti”, milles väljenduks Saksa hoiak Vene kodanikuühingute kriminaliseerimise ja diskrediteerimise vastu.

Messi avamisel oli näha, et üleskutset järgiti. Rühmituse Femen liikmed näitasid Putinile, kes tol hetkel just Volkswageni uut mudelit vaatas, millised loosungid olid kirjutatud nende paljale kehale: ette inglise keeles *fuck dictator* [ee kuradi diktaator] ja taha vene keeles, kuid selle läkituse kirjapaneku pole mul sobivaid tähti peale x-i ja y-i. Merkel ei jätanud mainimata, et vabal maal on demonstratsioonid lubatud.

Tsiviliseeritud partner

Juba novembris oli kantsler Saksa ja Vene valitsuse konsultatsioonid Moskvast asendanud viietunnise kohtumisega, kus avaldas Putini publiku ees rahulolematust Pussy Riotile mõistetud karistumäära vastu. Veidi varem oli Bundestag

võtnud teadmiseks väga kriitilise ülevaate demokraatia arengust Venemaal, mille koostas Vene-ekspert Andreas Schöckenhoff. Sellest hoolimata arenevad majandussuhted kahe riigi vahel hiilgavalt: Saksa eksport kasvas mullu 10,4% ehk 38 miljardi euro võrra.

Võib öelda, et Saksa Venepoliitikas alanud muutused on süvenenud. Välisministeerium selgitab, et Venemaa suhtes jätkab Saksa poliitika demokraatiapüüdluste väärtustamisega, sest – nagu mainis ka Merkel messi avamisel – koostöö tsiviliseeritud partnerite vahel laabub paremini. Kas selle alla käib ka keeldumine 18 000 Vene sinise passi [ametnike teenistuspassi] omaniku viisavabast reismisest EL-is, nagu nõudis opositsioon, seda näeme peagi. **•**

Putin ei lasknud end meelevaldajatest häirida

Vene Putin naljatas Femeni Hannoveris korraldatud intsidendi üle ja teatas, et talle see etenud meeldis, vahendas BBC. „Ukraina tüdrukuid tuleb tänada abi eest messi propageerimisel,” ütles Putin Merkeliga ühisel pressikonverentsil.

Amsterdamis süüdistasid protestijad Venemaad homode diskrimineerimises. Meelevaldajad karjusid ja vilistasid, kui Putin Amsterdami Hermitage'i

muuseumi juurde jõudis, ning inimõigusteorganisatsioon Amnesty International oli piiranud ala lindiga, millele oli kirjutatud „inimõigustevaba tsoon”.

Putin ei lasknud ennast meelevaldustest häirida. „Jumal tänatud, et geid ennast siin lasti ei võtnud,” naljatas ta. Samuti lükkas Putin tagasi kriitika homode õiguste rikkumise kohta: „Neil inimestel, nagu teistelgi, on kõik õigused ja vabadused.” **Delfi**

Thatcherile korraldatakse tseremoniaalsed matused

Pahameelt on tekitanud see, et Margaret Thatcher veetis viimased kuud ja suri lukshotellis.

Kaivo Kopli, Lauri Laugen
v-uudised@epi.ee

Briti endise peaministri Margaret Thatcheri surnukeha viidi Londoni kesklinna lukshotellist Ritz kiirabiautoga minema ööl vastu eilset. Sellega algasid ettevalmistused tema tseremoniaalseteks matusteks.

Briti meedia andmeil veetis Thatcher oma viimased elukuud viietärnihotelli luksusiis. Ta asus sinna hotelli juhtkonna kutsel, kui oli detsembri lõpus lahkunud haiglast, kus tal opereeriti kasvajat. Lähedased ja hooldajad olid arvamusel, et oma neljakorruiselises majas oleks Thatcheril olnud raskem hakkama saada. Teated, et Thatcheri eluküünal kustus lukshotellis, tekitasid ka pahameelt. Näiteks Twitte-

Eile oli Margaret Thatcher iga Briti lehe esikaanel. Foto: AFP/Scanpix

risse ilmusid sissekanded, milles kurjustati, et paljud tavalised pensionärid surevad just Thatcheri valitsusaja pärandi tõttu oma külmades kodudes üksi või siis kehvades hooldekodudes.

Churchilli eeskujul

Matuseteenistus toimub järgmisel kolmapäeval. Ta saadetakse viimsele teekonnale televisioonis ülekantava tseremoniaalse matusetalitusega koos

sõjaväeliste austusavaldustega. Seega on matused kuninganna ema ja printsess Diana matustega samal tasemel. Viimane isik, kes polnud kuninglikust perekonnast, kuid kellele korraldati Suurbritannias 1965. aastal riiklikud matused, oli Winston Churchill. Matuseteenistusele järgneb privaatne kremeerimine. Rahvast matuseteenistusele ei lubata, kuid tänavatel on võimalik jälgida matuserongkäiku. **•**

Tallinna Kesklinna Valitsus

24.04-22.05.2013 on Tallinna Kesklinna Valitsuses võimalik tutvuda Tallinna Linnavalitsuse 20. märtsi 2013 korraldusega nr 350-k vastuvõetud **Staadioni tn 8 detailplaneeringuga**. Planeeritava maa ala suurus on 0,22 ha. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on muuta Staadioni tn 8 kinnistu sotsiaalmaa sihtotstarve 75% ulatuses elamu- ja 25% ulatuses ärimaaks ning määrata ehitusõigus ja krundi kasutamise tingimused 6 maapealse ja 2 maa-aluse korrusega äriruumidega elamu ehitamiseks. Detailplaneeringu on tehtud ettepanek muuta Tallinna Linnavolikogu 11. jaanuari 2001 määrusega nr 3 kehtestatud „Tallinna üldplaneeringu” kohane ühiskondlike ja puhkeehitiste ala maakasutuse juhtotstarve detailplaneeritava maa-alal ulatuses korruselamute alaks. Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Tallinna Linnaplaneerimise Amet ja koostaja OÜ Hedolink. Detailplaneeringu taotleja OÜ Kalevi Hotellid. Detailplaneeringu materjalidega saab ülalnimetatud ajavahemikul tutvuda tööpäeviti Tallinna Kesklinna Valitsuse, asukohaga Nunne tn 18, hoovimaja toas nr 32 ning Tallinna Linnavalitsuse, asukohaga Vabaduse väljak 7, I korruse infosaalis esmaspäeval 8.15-18.00, teisipäevast neljapäevani 8.15-17.00 ning reedel 8.15-16.00. Detailplaneeringu jooniste ja seletuskirjaga saab tutvuda ka Tallinna planeeringute registris (Internet Exploreriga) aadressil <http://tpr.tallinn.ee/tpr>

Lasnamäe Linnaosa Valitsus

Tallinna Linnavolikogu 17. juuni 2010 määruse nr 33 „Reklaami või teabe eksponeerimiseks ehitise pinna kasutusse andmise kord” § 4 lõige 1, § 8 lõige 1, § 19 lõige 1 ja § 20 alusel ning kooskõlas Lasnamäe Linnaosa Valitsuse põhimääruse § 8 lõige 1 antakse kasutusse otsustuskorras OÜ-le KILIKIA (registrikood 11122640) ehitise pind Peterburi tee 42 ees sõidutee ääres teabekandja paigaldamiseks. Pind antakse kasutusse tasuta (liiklusmärk nr 636). Lepingu kehtivus 15.04.2013-14.04.2016. Alus: Lasnamäe linnaosa vanema 8.04.2013 korraldus nr 1-15/76.

Lasnamäe Linnaosa Valitsus

Lasnamäe Linnaosa Valitsuses, Pallasti tn 54, I korruse infosaalis toimub Peterburi tee 34 ja 34b kinnistute detailplaneeringu eskiislahenduse ja lähteseisukohtade avalik väljapanek alates 15.04.2013 kuni 22.04.2013 ja avalik arutelu toimub 23.04.2013 kell 16.00 Lasnamäe Linnaosa Valitsuses, Pallasti tn 54, II korruse saalis, ruum 203. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on äri- ja tootmismaale maakasutuse sihtotstarbega Peterburi tee 34 kinnistu ärimaa sihtotstarbe osakaalu suurendamine ning ehitusõiguse määramine kokku ühe kuni 8-korruselise äri- ja büroohoone ning seitsme kuni 3-korruselise lao- ja tootmishoone ehitamiseks.

Tallinna Linnaplaneerimise Amet

Elteade

Tallinna Linnavalitsuse nimekomisjon on teinud ettepaneku määrata Haabersti linnaosas Pikaliiva asumis Tallinna Linnavolikogu 26.01.2006 otsusega nr 10 kehtestatud Rannamõisa tee 9c ja 10 kinnistute ja lähiala detailplaneeringuga tekkivatele uutele tänavatele nimeks Noorkuu tänav ja Vanakuu tänav. Eelnõuga saab tutvuda Tallinna Linnaplaneerimise Ameti koduleheküljel <http://www.tallinn.ee/est/ehitus/Kohanimemaaruste-eelnoud>.

TEATAB

SADAM LAENAS

25 miljonit eurot laenas Tallinna Sadam Põhjamaade Investeeringupangalt jäämurdja Botnica ostmiseks. Jäämurdja ostuhind oli 50 miljonit eurot. **ERR**

MERKO EHITUS MAKSAB DIVIDENDE

Merko Ehituse nõukogu kiitis heaks ettepaneku maksta aktsionäridele dividendidena välja 5,31 miljonit eurot ehk 0,30 eurot aktsia kohta. Ettevõtte müügitulu oli eelmisel aastal 249,13 mil-

jonit eurot ning puhaskasum 7,63 miljonit eurot. 2,5 miljoni euroga on suurimaks dividendisaajaks Toomas Annus, kellele kuulub ehitusfirma suuromanik AS Riverito. **EPL**

EESTI TÖÖANDJAD OLID EUROOPA SUURIMAD KÄRPIJAD

Majanduskriisi kõrghetkel olid Euroopa Liidu liikmesriikide võrdluses kõige suuremad töötajate palkadekäripidajad ja koon-dajad Eesti tööandjad, selgus Tartu ülikooli majandusteadus-

konnas õppinud Kerly Espenbergi doktoritööst. Kui Euroopa Liidus kaotas oma palgast veidi vähem kui 2% töötajatest, siis Eestis pidi kärpega leppima kolmandik töötajatest. **Delfi**

Kohtutäiturite avatud müügiportaal võttis eraoksjonipidajatelt teenistuse

Nõrдинud ettevõtja

hinnangul pärsitakse nii kasutajasõbralikkust kui ka innovatiivsust.

Ann-Mari Nergi, Harry Tuul
majandus@epl.ee

Eelmise aasta lõpus kiideti heaks seadus, millega määrati kindlaks müügiks kasutatavate e-oksjonikeskkondade nõuded. „Eelnõu eesmärk on muuta täiturite poolt vara müümiseks kasutatav oksjonikeskkond arusaadavaks, täiturile kergelt kasutatavaks ning seal ostu sooritavale inimesele käepäraseks ja soodsaks,” rääkis toona justiitsminister Kristen Michal.

Peale täiturite ja pankrotihaldurite koja loodud oksjonikeskkonna www.oksjonikeskus.ee pidi täituril säilima võimalus valida oma enampakkumise korraldamiseks ka mõni teine oksjonikeskkond. Kuid seda tingimisel, et seal keskkonnas on täidetud kõik seaduses sätestatud nõuded.

Jäid mõned täiturid

Konkureerivat oksjoniportaal haamer.net juhtiva Sven Tiirussoni sõnul on aga eriõigustega avalik-õiguslikku teenust osutavad kohtutäiturid nad teenusepakkumisest kõrvale tõrjunud. „Kaks aastat tagasi sai alustatud kohtutäituritega läbirääkimisi teemal, et meil on üpris töökindel süsteem ja kogemused antud vallas ning ehk on neil huvi

Sven Tiirussoni on pahane, et täiturid pakkumisi tomaenda oksjonikeskkonda sisestavad.

Foto: Mikk-Mihkel Vaabel

meie kogemusi ära kasutada, et täiturite oksjonite korraldamist efektiivsemaks teha. Kõik katsed kojaga ühendust saada ebaõnnestusid,” rääkis alates 2007. aastast internetioksjonitega tegelev Tiirussoni. Tema hinnangul ei ole pankrotihaldurite endi portaal kasutajasõbralik. „Kuna kojaga ei ole olnud võimalik suhelda, siis oleme siiski suutnud saavutada usalduse mõningate täiturite seas, kes on meie lahendust kasutanud.”

Kohtutäiturite ja pankrotihaldurite koja ametikogu juhatause esimees Janek Pool lük-

kas aga Tiirussoni süüdistused ümber, öeldes, et haamer.net ei ole neile kunagi oma kogemusi ega teavet pakkunud.

Tiirussoni hinnangul ei ole pankrotihaldurite endi portaal kasutajasõbralik.

„Nemad on pakkunud meie oma teenust, aga seda me osta ei soovinud,” ütles Pool. Ta möönis, et täiturite portaalil löid palgalised töötajad ning hanger selleks ei korraldanud.

Portaali käivitamisega on neil, nagu igal uuel süsteemil, probleeme olnud ja täiturid on teinud erinevaid muudatusettepanekuid.

„Oksjonikeskus on tehtud selleks, et kohtutäiturid ja pankrotihaldurid saaksid vara seal müüa. See on tehtud ka koja rahaga,

sinna ei ole raisatud riigi ega maksumaksja raha,” rõhutas Pool. „Meie jaoks on oksjonikeskus hea ja vajalik, miks ma peaksin eraõigusliku ettevõtte kukrut täitma nõuete või

vara müügiga? Oksjonikeskuses müümisega mingit lisakulu ei kaasne ei kohtutäituritele, võlgnikule ega sissenõudjatele. Haamer.net'i kohta seda kindlasti öelda ei saa.” Tiirussoni möönis, et äriettevõtte soovivad nad teenida kasumit, kuid tema sõnul sunnib see ka keskkonda arendama ja paremaid teenuseid pakkuma.

Haldusala kureeriva justiitsministeeriumi hinnangul vastab arendatud oksjonikeskkond seaduses kehtestatud nõuetele ning koda täitis e-oksjonikeskkonda arendades seatud ülesannet. **o**

Kohtutäitur:
kasutan portaali, mis toob kasu

Rocki Albert

Pärnu kohtutäitur

Mul on pakkumised üleval mõlemas keskkonnas. Aga ega ma Sven Tiirussoniiga kõigis asjades ühineda ei saa, sest tema on ikkagi eraettevõtja, kelle huvi on saada võimalikult palju kliente ja teenida kasumit, aga teine on koja ühine portaal, mis tuleb meie ühisest rahakotist ja mida saame kasutada ilma teenustasuta. Kohtutäiturite ja pankrotihaldurite koja raha eest hoitakse ju seda üleval, aga haamer.net'ile maksame teenuse eest. Eks see oksjonikeskus.ee veidi robustne ja teistmoodi süsteem on. Haamer.net on pikemalt tegutsenud ka, aga sealgi oli alguses palju küsitavusi ja tekkis probleeme. Eks tarbija ehk meie ja need, kes vara ostavad, on need, kes otsustavad. Vahet ei ole, kus keskkonnas ma neid kuulutusi sisestan. Minu eesmärk on, et oleks võimalikult palju ostjaid ja et süsteem oleks võimalikult lihtne ka ostjale.

Ega korralikud asjad tänapäeval enam täituriteni ei jõuagi, need müüakse pankadega kokkuleppel ära. Need, mis meile jäävad, ongi kas poolenisti lammutatud või need, millele on käega löödud.

Diislikütuse pidevalt kasvav nõudlus ähvardab hinnatõusuga

Diislikütust tootvate tehaste tootmisvõimsus ei ole suutnud tarbimise kasvuga kaasa tulla.

Kaidi Tahula, Harry Tuul
majandus@epl.ee

Eilne Äripäev kirjutas, et Euroopat võib oodata diislikütuse defitsiit, mis kergitab selle hinda. Põhjuseks, et tehased toodavad liiga vähe diislikütust ja liiga palju bensiini. Ka maksusüsteem soosib kogu Euroopas diislikütuse kasutamist.

Statoili kommunikatsioonijuht Jaanus Pauts kinnitas Eesti Päevalehele, et tehaste võimsus on säilitatud aegunud nõudmiste järgi ning diislikütust toodetakse bensiinist vähem. „Võimalik hinnatõus on olnud jutuks pikka aega, aga millal ja millises mahus see tuleb, on spekulatsioon,” selgitas Pauts.

Bensiini müük kahaneb

„Diislikütuse müük on üldiselt kasvanud ja bensiini müük pigem kahanenud,” iseloomustas Pauts kütuseturgu. Ka Amserv Grupp AS-i tegevjuht Mart Mägi sõnul on vii-

masel ajal kasvanud diisli eelistamine ning hinnatõus võib kasvutrendi peatada. „Diisli hinnatõus võib tuua kaasa hübriid- ja elektriautode eelistamise. Suuremate ja ka vanemate autode puhul on näha ka gaasiseadmete paigalduse suurenev trendi,” selgitas Mägi.

Viking Motorsi juhatause liikme Jüri Kuuse sõnul jätab diislikütuse defitsiit ja hind tavatarbija üpris külmaks. „Mingil määral mõjutab, kuid sõiduautode müügisektoris mitte niivõrd kui seda raskeveokite ja põllumajandustehnika sektoris,” ütles Kuusk. **o**

Kaja Kallase plaan lööks Eesti Energia äriplaani täiesti uppi

Riigikogu majanduskomisjoni esimees Kaja Kallas tegi nädala alguses oma blogis ettepaneku selguse huvides eraldada jaotusvõrk Eesti Energiast. Nii majandus- ja kommunikatsiooniministeerium kui ka jaotusvõrku haldava Elektrilevi omanik Eesti Energia on aga kategooriliselt plaani vastu. Peamise põhjuseksena tõid mõlemad välja Eesti Energia finantsseisu nõrgenemise, mis omakorda tõstab tarbijatel elektri hinda. „Elektrilevi viimine Eesti Energia alt välja halvendaks Eesti Energia krediidiiretinguid ja seeläbi

halveneks ettevõtte positsioon laenu saada. Samuti tuleks tõenäoliselt refinantseerida olemasolevad võlakohustused,” selgitas Eesti Energia.

Sellel tunnistusel elektri- ja gaasikandjate vahel on kahtlusi, et sisuliselt on Elektrilevi varade vastu laenatud raha märksa suurema riskiga äride finantseerimiseks. Äris peaks aga Kallase hinnangul kehtima loogika, et iga investeeringu risk kajastuks antud konkreetse raha hinnas. See sisuliselt lööks Kallase plaani realiseerumise Eesti Energia äriplaani uppi. **o EPL**

SAADA TEISEKS

Ma ei tunne, et ma peaksin täpselt teadma, kes ma olen. Elus ja töös on kõige huvitavam saada kellekski teiseks, kellekski, kes sa alguses ei olnud.

PRANTSUSE FILOSOOF MICHEL FOUCAULT

UNISEX-TUALETID TRANSSEKSUAALIDELE

Berliini Kreuzbergi-Friedrichshaini linnaosa volikogu otsustas märtsi algul, et selle linnaosa avalikesse hoonetesse peavad tulevikus lisaks meeste ja naiste tualettidele tulema ka nn *unisex*-tualetid.

„Sellised tualetid on eriti tähtsad interseksuaalsete ja transseksuaalsete inimeste argielus,” töid poliitikud uut tüüpi tualettide põhjuseks.

FOCUS

ELU MÕTTEST

Ma ei tea, miks me siin oleme, aga ma olen üsna kindel, et mitte selleks, et tunda naudingut.

SAKSA FILOSOOF LUDWIG WITTGENSTEIN

LÄTI UUEST SEADUSEST

Lätis on kavandamisel seadus, mis kohustaks kohalike omavalitsuste juhtidel tagasi astuma, kui nende vastu on algatatud uurimine. Seaduse eesmärk on võtta ametist maha Ventspils

linnapea Aivars Lembergs. Päevaleht Neatkarīgā, mille omanike ringi Lembergs kuulub, märgib, et seadus „on naeruväärne ja parlament ei peaks seda arutama”. NEATKARIGĀ

KAS KADUNUKESTEST tohib halba rääkida?

Lahkunud Margaret Thatcher ja valesti kasutatud surmaetikett

Glenn Greenwald

Briti ajakirjanik

Uudis Margaret Thatcheri surmast tõi kaasa vooresliku epistli selle kohta, kui paheliselt on need, kes räägivad temast halvasti. Briti leiboristlik parlamendisadik Tom Watson andis korralduse: „Ma loodan, et poliitilisel vasakskaalal olevad inimesed respektiirivad leinavat peret.” Ja endine tooride parlamendisadik Louise Mensch võttis – ilma igasuguse irooniata – appi sündsuse põhimõtte, et kuulutada: „Vasakpoolsed pügmeed praegu häbistavad iseend: mitte ühtegi teie liidrit ei hakata kunagi üle maailma niimoodi taga leinama nagu teda.”

Nõudmine, et avaliku elu tegelase surma järel võtaks maad austav vaikus, ei ole üksnes mõtlematu, vaid ka ohtlik. Põhimõtet, et sur-

nustest halba ei räägita, saab ehk kohaseks pidada siis, kui sureb eraisik, aga vastuolulise avaliku elu tegelase surma korral on see nõudmine äärmiselt kohatu, eriti juhul, kui tegu on inimesega, kes evis olulist mõjuvõimu ja poliitilist jõudu. Thatcheri perekonna „leina respektiirimine” on kohane, kui ollakse nende sõber või osaletakse peiedel, aga selle inimese elu ja poliitika avalikes käsitlustes kehtib täiesti erinev protokoll.

Nagu pühak

Need, kes imetlevad lahkunud avaliku elu tegelast (ja tema poliitikat) ei ole ju vait. Nad kasutavad selle isiku surma tõttu tekkinud emotsioone, et luua hagiograafiat (pühakute elulugu – toim). Selliste kahtlaste Thatcherit puudutavate väidete tüüpnaide oli (kohaselt diplomaatiline) president Obama avaldus: „Maailm on kaotanud ühe suurtest vabaduse eestvõitlejatest ja Ameerika on kaotanud tõelise sõbra.”

Sellistel avaldustel võivad olla üsna laialdased järelmid – nagu harras austus, mis tõuslainena kogus tuure pärast Ronald Reagani surma ja mis siimaani annab tooni sellele, kuidas ameeriklased näevad Reaganit ja poliitilisi ideid, mida ta sümboliseeris. Kui

õelda, et sellele hagiograafia-le vastanduvat kriitikat ei tohi väljendada, tähendab see, et tehakse võimalikuks vale ajalookirjutus ja halbade tegude propagandistlik puhtakspesimine ning tõeväänamised, mis ruttu põlistuvad ja jäävad püsima vastuseisu puudumise ja surma loodud võimsate emotsioonide tõttu. Kui poliitiline liider sureb, on äärmiselt vastutustundetu, et teda vaid kiidetakse.

Mis ka poleks, Thatcher oli seotud asjades, millel olid usumatult suured tagajärjed ning mis mõjutasid miljonid inimesi üle kogu maailma. Ta aitas teed sillutada esimesele Lahesõjale, tema mõju kasutati selleks, et avalikult õigustada 2003. aasta rünnakut Iraagile.

Ta häbimärgistas Nelson Mandelat ja tema Aafrika Rahvuskongressi (ANC, Lõuna-Aafrika Vabariigi partei, mis seadis 1940-ndatel eesmärgiks apartheidi kaotamise – toim) kui „terroriste”. Ta oli brutaalsete türannide nagu Augusto Pinocheti, Saddam Hussein ja Indoneesia diktaatori kindral Suharto vankumatu sõber („Üks meie parimaid ja väärtuslikumaid

sõpru”). Ja nagu minu ajal kirjanikust kolleeg Seumas Milne eelmisel aastal ütles: „Suubritannias vihatakse Thatcherit ikka veel selle halva eest, mida ta tegi – ja tema poliitilise pärandi eest, mis seisneb lokaalses ebavõrdsuses ja ahnuses, erastamistes ja sotsiaalses kollapsis”.

Nõuda, et kõigest sellest tuleks mööda vaadata – arvestades ühepoolseid reekvieme tema aadellikkusest ja suurusest – on veidi türanlik, erapoolikusest rääkimata. Nagu ütles politoloog David Wearing, naeruväärinades neid „kadunudest-halba-ei-räägita-moraliste”: „Ini-

Põhimõtet, et surnustest halba ei räägita, saab kohaseks pidada siis, kui sureb eraisik.

mesed, kes kiidavad Thatcheri pärandit, peaksid näitama ka teatud respekti tema ohvrite suhtes. Maitsetu.” Ilmselt on mõningatel inimestel raskusi, et mõista vajadust tasakaalustatud kommentaaride järgi, kui lääne ühiskonnas järelestatud poliitilised liidrid lahkuvad.

Kui lahkus Hugo Chavez, kirjutas ajaleht Guardian, et „miljonid järelestatid teda kui

šarlatani ja kurjategijat ning nende jaoks on see põhjus soovida head sõitu.”

Chavez oli vastuoluline tegelane ja oleks olnud hoolimatu varjata seda fakti mingisuguse kohatu respekti tõttu tema pere ja toetajate leina vastu. Ta oli poliitiline ja ajalooline figuur ning vajadus täpselt portreteerida tema pärandit ja ennetada eksitavat hagiograafiat kaalus üle arusaamad surmaetiketist, mis domineerivad juhul, kui surnud on eraisik.

Täpselt sama kehtib ka Thatcheri puhul. Rituaalis, justkui meie poliitilisi juhte tuleks pärast nende surma pidada pühakuteks ja kangelasteks, on midagi väga kõhusttekitavat. Midagi valet ei ole selles, kui järelestatakse Margaret Thatcherit või kedagi teist, kel on olnud poliitiline võim ja kes on teinud tegusid, mida peetakse halvaks.

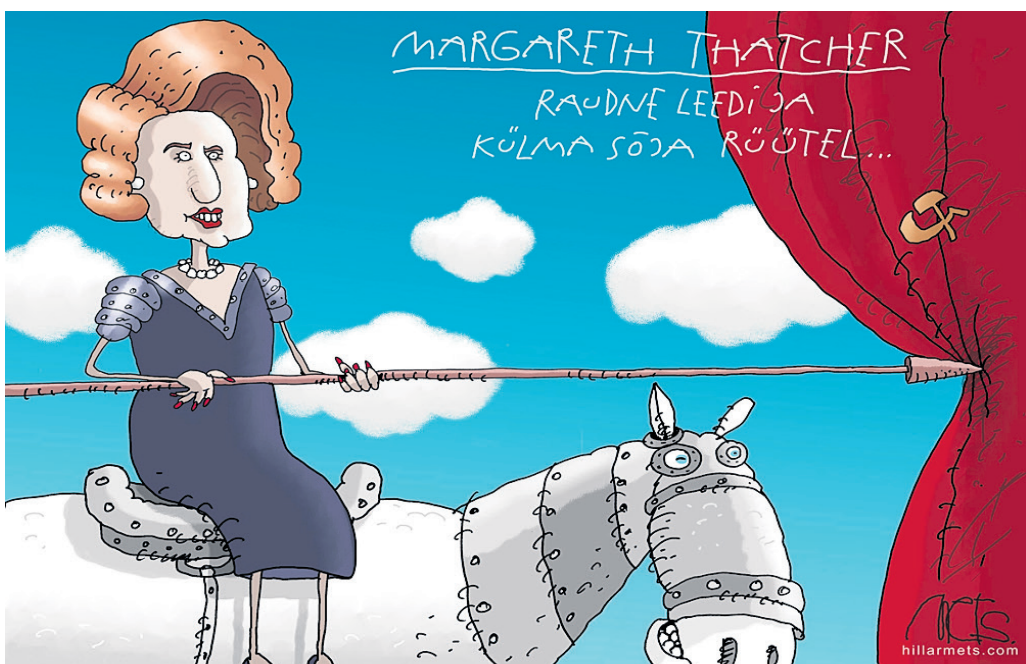
Ja see ei muutu lihtsalt põhjusel, et keegi sureb. Kui miski üldse muutub, siis ehk saab nende halbade tegude meelepidamine pärast surma veel olulisemaks kui ainus vastumürk ohule, et ühiskond hakkab püstitama endale valet ja šovinistlikku ennastõigustavat ajalugu. ● © The Guardian News and Media. Tõlkinud Külli-Riin Tigasson

Morrissey nekroloog Thatcherile

Pärast Margaret Thatcheri surma kirjutas Eestiski esinenud Briti muusik Morrissey Ameerika uudisteveebis The Daily Beast, et „Thatcher jääb ajalukku Raudse Leedina, sest tema iseloomujooned nagu kangekaelsus ja keeldumine teiste kuulamisest olid täielikult negatiivsed.”

Iga liigutus, mida Thatcher tegi, oli kantud negatiivsusest, kirjutas Morrissey, kes heitis Thatcherile ette Briti tööstuse hävitamist. Morrissey lisab nekroloogile loetelu nähtustest, inimestest ja organisatsioonidest, mida ja keda Thatcher vihanud oli: kaevurid, kunst, liri vabadusvõitlejad, feministid, Greenpeace ja keskkonnakaitsjad. „Ta vihkas inglise vaeseid ega teinud midagi, et neid aidata,” märkis Morrissey. „Tal ei olnud vaimust ega soojust” ning „tänu Thatcherile ei saa Briti poliitilise võimu juures enam kunagi olema naist, sest Thatcher mitte ei avanud ust teistele naistele, vaid pigem sulges selle.” Teksti lõpus märgib Morrissey, et „Thatcher oli terror ilma inimlikkuse aatomita.” EPL

HILLAR METSA METSIK MAAILM

Reetlikud eestlased

Priit Simson

arvamusetoimetaja

Võõrale maale konfliktitsooni minnes oled sa pime nagu vastsündinud kassipoeg. Sa sõltud kolleegi abist. Sa ei saa ju kellestki arugi, tööta vestmikega palju tahad. Sul on vaja abi. Kui

sa oled läinud sinna riiki relv käes, siis see abistaja paneb end ohtu. Tal oleks ohutum sind mitte abistada – ja seda tõsiasi ei muuda ka talle ulatatud kobe summa dollareid.

Eesti vägesid Afganistanis abistanud tõlk Omar väidab, et teda ähvardatakse. Taliban on talle lubanud kätte maksta ja ta tahab tulla Eestisse varjule. Eesti väed on seda meest usaldanud, aga nüüd on järsku vaja aru pidada, et kas ikka ähvardatakse.

Nüüd järsku me ei usalda- gi teda, ajab ehk jama. Teeme parem ohuhinnangu. Välisminister Urmas Paet väidab ERR-ile, et ohuhinnangu teeb kaitseministeerium, kaitseministeerium kostab, et hinnang

gu koostamist juhib välisministeerium.

Vaadates, kuidas minister ERR-ile pajatas, et tegelikult on Afganistanis palju inimesi, kellel on põhjust tunda end ohustatuna, igasugused tüdurukuid õpetavad õpetajad ja muud, mõjus see keerutamine argpükslikult. Mis nemad asjasse puutuvad? See konkreetne tõlk aitas konkreetseid Eesti sõdureid. Piisavalt paljud kohalikud teavad seda ja meie aitamise tõttu on ta Talibanis silmis üsna loogiline sihtmärk. Kui ma oleks taliib, siis minu silmis küll oleks. Ja kui ma oleks tõlk Omar, siis ma ka kardaks. Aga samaväärne mu hirmuga oleks mu solvumine eestlaste peale. ●

ROMIDEST	SPORDIHARRASTUSEST	PALLIMÄNGUD POPIMAD	VABADUSEST
Ungari Viktor Orbáni parem-konservatiivne valitsus soovib avada koolides eraldi õppe romidele. Vasakliberaalne nädalakiri Heti Világgazdaság nime-tab seda sammuks tagasi romi-	de integreerimise vallas. „Haridusminister üritab institutsiona-liseerida rassilist segregatsiooni koolis,” märgib nädalakiri, pida-des seda vastukäivaks EL-i põhi-mõtetega. HETI VILÁGGAZDASÁG	12 109 inimest tegeles Eestis 2009. aastal jalgpalliga, tehes jalgpallist populaarseima suve-olümpiaala Eestis. Populaarsu-selt teisel kohal oli suveolümpia-aladest ujumine (9 679), kol-	mandal korvpall (8 985), neljan-dal kergejõustik 7 122 ja viien-dal võrkpall (5 929). Vehklemise, laskmise ja sõudmisega tegeles vaid mõnisada inimest. STATISTIKAAMET
			Vabad on need, kel suud juba mulda täis. Vabad on inglid taevas. KIRJANIK ANTON HANSEN TAMMSAARE

VALGUSFOORE tuleb juurde. Aga kui foore rumalalt ehitada, ei pruugi nad turvalisust suurendada

Liikluspsühholoog: jalakäija ei pea mitu korda rohelist tuld ootama

Intervjuu
Priit Simson
arvustustoimetaja

**Mitme fooriga ülekäigu-
rajad, kus tuled eri värvi,
õhutavad liiklusrikkumis-
tele, arvab Saksa liiklus-
psühholoog Florian Lange.**

●● **Eesti linnadesse tuleb valgusfoore üha juurde. Tavaliste „sebrade” asemele, kus autod jalakäija teele astudes peatusid, tuleb üha enam valgusfoore, mille roheline tuli põleb jalakäijatele vähem kui autodele. Kas sellised foorid on jalakäijate suhtes „õiglased”?**
Nad on kõike muud kui õiglased. Ma ütleks, et see on ebaõiglane sel määral, kui võrd rahvas, linn või piirkond väärtustab autosid. Saksamaal on näiteks Braunschweigis jalakäijatele mõeldud foore, mis on rohelised vähem kui viis sekundit. Mõnikord on jalakäijate järjekord nii pikk, et

nad ei saagi rohelise tule ajal teele astuda ja peavad ootama veel minut aega, kuni tuli jälle roheliseks läheb. Nii on väga tõenäoline, et jalakäijad rikuvad liiklusreegleid ja ületavad tee punase tulega.
●● **Milline oleks paras ooteaeg?**
Mida kauem põleb jalakäijatele roheline tuli, seda väiksem on tõenäosus, et jalakäijad ületavad teed seadusvastaselt. Muidugi on jalakäijate huvid teiste liiklejatega vastu-

Kui ühel pool teed on roheline, teisel punane tuli, kasvab rikkumiste arv 200 korda.

olus. Ideaalset lahendust siin pole, kuid see, kuidas erinevaid huvisid tasakaalustatakse, ilmestab, kui palju see konkreetne linn väärtustab autosid, jalgrattaid ja jalakäijaid.
●● **Kas reguleerimata teeületus on siis tegelikult parem?**
Oleks ka vale arvata, et fooriga ristmikud oleks tarbetud,

kuna jalakäijad niikuinii eiravad fooritulesid. Oluline on siinjuures mitte see, et kas jalakäijad astuvad aeg-ajalt punase tulega teele, vaid et autojuhid jalakäijatele tähelepanu pööraks. Foori puhul suudavad nad ette näha, kus ja millal jalakäijad teed ületavad ja see suurendab oluliselt jalakäijate turvalisust.
●● **Kas liikluse planeerimisel esineb mingeid levinud müüte? Lahendusi, mille puhul ekslikult usutakse, et need hõlbustavad liiklust?**
Keerulisem seis on tee keskel asuvate ohutussaartega. Need kasutatakse selleks, et jalakäijate turvalisust suurendada, ja Ameerika uuringud näitavad, et nad tõepoolest suurendavadki. Teised uuringud seevastu näitavad, et ohutussaared suurendavad jalakäijate seadusvastaste teeületamiste sagedust. Seega paistavad need meetmed jalakäijate jaoks ohtu vähendavat, aga needsamad meetmed julgustavad neid rikkuma reegleid, mis peaks neid kaitsma. Kuna

jalakäijate huvidest hoolivad vähesed, siis kulutatakse ka üsna vähe raha selleks, et uurida, millised meetmed on sobivaimad. Ohutussaarte puhul antakse jalakäijatele pahatihiti vastukäivaid signaale. Vastukäiv signaal on näiteks see, kui teeületamisel peab jalakäija ootama rohelist tuld mitu korda: kõigepealt selleks, et jõuda tee keskele ohutussaarele, ja seejärel selleks, et jõuda teisele poole teed. Paljudes

Kui jalakäija peab rohelist tuld ootama terve minuti, on rikkumise tõenäosus kõrge.

linnades võib näha, et jalakäijale lähim foorituli on punane, samas kui ohutussaarel olev tuli on roheline. „Mine” ja „ära mine” signaalid on vastukäivad ja selle tulemusel kipuvad jalakäijad punase tulega teele astuma 200 korda sagedamini. Ja see seos on veelgi tugevam, kui jalakäijate teeületamiseks

Tallinna fooride arv üha kasvab

- **2005** – 268 fooriristmikku
 - **2010** – 308
 - **2012** – 310
 - **2013** – 320 (eeldatavalt aasta lõpuks)
- Allikas: AS Signaal

ette nähtud aeg on eriti lühike. Veelgi enam, kui ühel pool tulevad inimesed rohelise tulega üle ja üle tee asuvad jalakäijad näevad neid teed ületamas, siis see annab neile märku, et liiklus on ohutu. Jällegi, stiimul on vastukäiv. Nähes teiste inimeste teeületamist sellises kohas, kasvab punase tule ajal teeülestumine kümnekordseks.
●● **Kas arenenud maailma liiklusplaneerijad kasutavad rohkem foore kui kümme aastat tagasi?**
Paljudes paikades USA-s sõltuvad inimesed pea täielikult autodest. Jalakäijatele ja jalgratturitele pööratakse väga vähe tähelepanu. Neil pole selles autode valitsetavas riigis lihtsalt mingit *lobby*-tegevust. Ühendkuningriigis oli samamoodi, kuid britid alustasid suurt jalgrattaga sõitmise kampaniat, kasvatades Londonis rattasõitjate arvu viie aastaga 50 % võrra. Samamoodi propageeritakse Austraalias jala käimist. Kes edendab jala käimist, parandab samal ajal jalakäijate teedeületust. ●

RISKANTSEID OPERATSIOONE tegevad arstid peavad õppima kogenud kolleegide range pilgu all

Inimese magu pole lihtsalt toidukott

Mari Järvelaid
meditsiiniteaduste doktor

Mie elukeskkond on läbi teinud suure metamorfoosi – kui veel mõnikümmend aastat tagasi oli toidust napus, siis nüüd on tihti piiriks see, et kõhust tuleb puudu, st sööks veelgi rohkem, kui ainult mahuks. Inimesel on päevase toidukoguse piiriks 10 000 kcal, rohkem ei suuda me ööpäevas ära seedida. Üks probleemi pool on kõik see

toit ära seedida, teine küsimus aga sellega kogutud energia ärakasutamine.
Nii piisab aastas 10 lisakilo kogunemiseks sellest, kui sööme iga päev 100 grammi komme rohkem kui vaja, see pole ju raske. Nii võib endale kergesti koguda liigsed 30–40 kilo ja rohkemgi. Samal ajal rõhutatakse vajadust olla peenike.
Tegelikult on mõlemas – nii kõhnuses kui ülekaalus – peidus terviseriskid. Seejuures pole loodus meie keha teinud elama tänapäeva toidukülluses, vaid õnnelik on ikka olnud see, kes saab endale rohkem toitu lubada. Meie kehasse on kodeeritud, et magus, rasvane ja soolane on preemiad, sest oleme evolutsioonis varem ikka toidupuuduses elanud.
Külmkapile lukk
Kui inimene on kasvanud oma kehakaalu juba haiglaslikuks (haiglaslikuks rasvumi-

seks loetakse kehamassiindeksit üle 40, nt 175 cm pikkune inimene, kes kaalub üle 123 kg – toim), tekib arstidel kohustus oma patsiente aidata. Nii on Ameerikas juba mitu aastakümnet populaarsed mao-vähendamise lõikused, et teha tulevikus ülesöömine võimatuks. Mõne patsiendi puhul võib see olla üks päästenõrk kehakaalu juurdekasvu peatamiseks, kuid kui nüüd rahulikult järele mõelda, siis ei saavutata selle operatsiooniga ju midagi muud peale selle, et ei lasta enam liiga palju süüa. Teisisõnu, see koht, kuhu toit suust maandub, tehakse nii väikeseks, et sellega end enam

paksuks ei söö. Inimene saab korraga süüa väga vähe.
Nagu iga kirurgilise sekkumisega, kaasneb ka mao vähendamisega palju tüsistuste riske nii operatsiooni ajal kui pärast, juba tulenevalt sellest, et tegemist on haigetega ehk haiglaslikult ülekaaluliste patsientidega. Ainuüksi ülekaalulisus ise on juba kõrgendatud risk, nagu tavatsetakse öelda, on tegemist „tööga tellija materjalist”. Nii on Ameerika Bariaatrilise Kirurgia Selts hinnanud maovähendamisoperatsiooni järel suremuseks 0,5% kuni 2% ja patsientidele soovitatav nad öelda, et suremus on 5%. Pikaajalisi komplikatsioone esineb 15%-l kuni 78%-l patsientidest.
Kergekäeliselt, st ilma kõiki teisi ravivariante läbi kaalumata sellisele operatsioonile minna ei tasu. Ehk on lihtsam külmkapile lukk ja endale kõnnikepid osta, kui arvata, et arst

kui võlukepikesega kõhnaks ja ilusaks teeb? Selleks on meil perearstid, kes nõustavad-konsulteerivad inimesi, et ennendada haiglaslikku rasvumist. Kui on aga tegemist mõne erijuuga, võib operatsioon tõesti olla ainuke lahendus.
Ameeriklased on analüüsinud ka maovähendusoperatsioonide kaugtulemusi ja leidnud, et sageli on liigse kehakaaluga patsientidel nn söömissõltuvus, mis vajab siis, kui magu väga pisikeseks tehakse, alternatiivset väljundit, ja nii leitakse peagi mõni teine sõltuvus, kasvõi alkohol. Maovähendusoperatsiooni eel peaks patsienti konsulteerima ka psühhiaater. Nii näitab ameeriklaste kogemus, et maovähenduse läbiteinute seas on ka suhteliselt kõrge

enesetapusooritajate protsent.
Eesti meditsiiniajaloos on paljud arstid kirjutanud end maailma meditsiiniajalukku, näiteks maailma esimene neurokirurg (ühendas neuroloogia ja kirurgia üheks erialaks) oli akadeemik ja professor Ludwig Puusepp (1875–1942), kes otsis oma noortele kolleegidele stipendiume paljudesse riikidesse parimate professorite juurde. Nende hulgas oli ka Eesti esimese presidendi Konstantin Pätsi ihuarter Leonhard Mardna, kes õppis Pariisis maailmakuulsate arstiteadlaste käe all.
Täna Eestis arstid on selle järgijadeks kandjad. Väga tahaks, et iga uut meetodit saaksid tänased arstid alati õppida ja lihvida mõne kogenud kolleegi juhendamisel ja range pilgu all. ●
Vt ka: Tuuli Jõesaar: Maovähendusloikuste tüsistused viisid kriminaaluurimiseni, 9.4

Miks kasutada kinnisvara müües või ostes maaklerit

Maakler võib müüja või ostja eest paljugi ära teha, aga loomulikult on teenusel oma hind.

Signe Kalberg
signe.kalberg@epl.ee

Hakates omale uut kodu soetama või soovides olemasolevat maha müüa, tekib ikka küsimus, kas tegeleda sellega ise või kasutada maaklerit. Kui ostjaks on hea sõber, siis on vaevalt mõtet maaklerile teenustasuna sajalisi loovutada. Ent kui võib arvata, et müük ei lähe kõige libedamalt või pole ostjal aega netisügavustes pakutava hulgas kaevuda, saab maakler abiks olla.

„Maakleri kasutamine oma korteri müügi korraldamises oli meie jaoks parim lahendus. Hoidsime kokku aega ning meil polnud vaja ise paberitega toimetada,” ütleb harjumaalane Aivi Müür, kes selle aasta alguses müüs maha oma

Kristiine linnaosas asunud kolmetoalise korteri. Müüri sõnul otsustas ta maakleriteenuse kasuks eelkõige seetõttu, et endal poleks olnud aega tühelt seisvat korterit huvilistele näitamas käia. Maakler andis nõu ka korteri müügihinna määramisel, olles enne ära teinud turuanalüüsi. Vastavalt

Kindlasti on tasu suurus korrelatsioonis maakleriteenuse pakkuja panusega.

soovitusele langetas Müür korteri müügihinna, kuna soovis kinnisvara kiiresti maha müüa.

„Olin arvestanud, et korter vahetab omanikku ehk nii kuu ajaga, kuid juba päev pärast kuulutuse ilmumist olid ostuhuvilised olemas ja leidis ka kindel ostja,” meenutab ta. Maakler koordineeris asjaajamist pangaga, mis endalt oleks parasjagu aega ning ka vasta-

vaid teadmisi nõudnud. Maakler pani kinni ka aja notari juurde ja tegi kõik vajaliku, et ostu-müügi tehing saaks osapoolte jaoks kiiresti ja sekeldusteta vormistatud. Müürile meeldis, et ostjate jaoks uuris maakler korteriühistult ka maja renoveerimise plaane. Aivi Müüril ja ta perel aitas linnakorteri kiiresti ja mõistliku hinnaga maha müüa Domus Kinnisvarabüroos töötav, Aasta Maakler 2010/2012 tiitliga kutseline kinnisvaramaakler

Liia Laid. „Veel tänagi leidub kliente, kes arvavad, et maakleri ülesanne on vaid kuulutuse riputamine internetti ja sellega tema tegevus piirdub. Pärast nii see ikkagi ei ole,” ütleb ta. Laidi sõnul on maakleri esmaseks ülesandeks selgitada välja kliendi soov, millised on tema väljavaated kinnisvara müümiseks või soetamiseks tema esitatud tingimus-

tel ja tutvustada kliendile turu hetkeseisu. Seejärel vaatab maakler kinnisvara üle ja kontrollib tehinguks vajalike dokumentide olemasolu ja vastavust registrites. Maakler kavandab ka müügistrateegia. Sellele järgneb juba paljudele ostusooviga klientidele tuttav objekti esitlemine.

Jooksvalt ja regulaarselt peab maakler teavitama klienti käsundi täitmise käigust. Kui kinnisvarale ostja või ostjale soovitud uus kodu leitud, tekitab maakler pooltevahelist läbirääkimist, ostu- ja müügilepingute ettevalmistamisel ja notariga suhtlemisel. Samuti teeb maakler vajadusel koostööd finantsasutustega.

Rohkem reklaami

„Ainuüksi kuulutuse riputamine kinnisvaraportaali ei ole tõesti kuigi kulukas ja seetõttu võib jääda mulje, et nii on odavam ja maakleri abi pole vaja. Kinnisvarafirmal on aga tunduvalt rohkem

Aivi Müür kasutas oma korteri müügil maakler Liia Laidi teenust ja jäi

Domus Kinnisvara premeerib Sind kinnisvaraturu elavdamise eest

Saatke meile vihje oma tuttava kohta, kellel võib olla kinnisvara müügisov.

Me võtame temaga ühendust ning aitame teda alates õige müügihinna määramisest ja müügistrateegia kujundamisest kuni tehingu eduka lõpuniviimiseni.

SIND PREMEERIME EDUKA KINNISVARATEHINGU PUHUL!

Lisainfo www.domuskinnisvara.ee
või telefonil 646 4035

**UUED KODUD
PIRITA-KOSEL**

www.tohu.ee

**Valmivad Tohu
tänav korterid**

Suvel valmivad kahekorruselised korterelamud Tohu 6 ja Tohu 8 Pirita-Kosel, Maarjamäel. Asukoht rohelises piirkonnas, vähese liiklusega tänaval, valdavalt eramutega hoonestatud piirkonnas. Iga korteri juurde kuulub rõdu või terrass.

Martin Sillandi +372 511 9962
martin@colonna.ee

www.colonna.ee

Tartu mnt 14 Tallinn Tel: +372 646 1004

igati rahule.

Foto: Eero Vabamägi

võimalusi,” sõnab Laid. Kuulatakse mitmes kinnisvara pakkuvas internetiportaalis. Praktika on näidanud, et tehingut otsivad kliendid ei sorteerigi kõiki portaale läbi, piirdutakse vaid ühe suurema portaali-ga. Kui aga juhtub, et omanik on oma pakkumise välja pannud vaid ühele veebilehele, ei pruugi see otsijale lihtsalt silma jääda.

Lisanduvad veel mitmed kinnisvarabüroo reklaamivõimalused: eripakkumised portaali esilehtedel, välireklaam, mis nõuab kooskõlastust omavalitsuses ja reklaamimaksu tasumist ja veel palju muud, sealhulgas ka kauba pakkumine piiri taha. „Kuulutamine on üks väikseim osa kinnisvara müügis. Tunduvalt edukam tulemus saadakse läbi infopagasi, mida maakler omab,” selgitab maakler.

Ent loomulikult ei ole olemas tasuta lõunaid ning iga teenuse eest tuleb ka maksta. Kinnisvarafirmade liidu juhatuse esimehe Peep Soomani sõnul on tasuks tavaliselt teatud protsent tehinguhinnast. Kui suur täpselt, sõltub objekti asukohast ja osutatud teenusest. Kindlasti on tasu suurus korrelatsioonis teenuse pakkuja panusega. Mida rohkem on maakler teinud, seda kõrgem on teenustasu.

Sooman nendib, et tema ise, olgugi, et ta oskab kõiki eelloetletud toiminguid väga hästi ka ise teha, kasutab kinnisvara ostul-müügil maaklerit. „Maakler tasakaalustab osapoolte vahelisi läbirääkimisi,” põhjendab ta. „Paljud tehingud jäävad tegemata, sest

müüja ja ostja ei jõua omavalhel kokkuleppele. Maakler aga on vahemeheks, kes aitab mõelda, asju läbi analüüsida.”

Sooman toob näite olukorrast, kus ostja tuleb korterit üle vaatama, näpib seinu ja on üldse kriitilise olekuga. „Mis siis juhtub?” küsib Sooman. „Juhtub see, et müüjal tekib blokk ja ta saadab ostja minema.”

Peep Sooman

Paljud tehingud jäävad tegemata, sest müüja ja ostja ei jõua kokkuleppele.

Ta toob ka teistpidise näite – ostja peab korterit heaks, aga hinda liiga kõrgeks, mispeale müüja teatab: „Ära siis osta, kui hind on liiga kõrge.” Ostja solvub ja marsib uksest välja. „Maakler aga võtab hoo-gu maha, ei lase emotsioonidel üle pea kasvada,” ütleb Sooman.

Tehing sõlmimata

Liia Laid tõdeb, et maakleri teenuse kasutamises on ka kaheldud ja nii on jäänud tehingud ka tegemata.

Ta meenutab lugu vanemast härrasmehest, kellel oli hinnatud linnaosas kortermaja. Pensionini oli jäänud veel mõni aasta, aga mees jäi tööta. Et eluga hakkama saada ja oma kinnisvara kōpitse-da, oli ta võtnud oma kinnisvara tagatisel erainvestorilt laenu. Mees pöördus Laidi poole konsultatsioonile. Vaadanud läbi mitmed müügi-stra-

tegiad, tegi maakler analüüsi elamispindade eraldi, korterite kaupa, samuti kinnistu põhiselt. Tulemus oli päris hea ja ka Laidi portfellis oli potentsiaalne ostja olemas. Kuid mees oli veendunud, et tema kinnisvara maksab oluliselt rohkem ning kokkulepped jäidki lahtiseks.

Mõne aja möödudes tuli mees sooviga endine maja kiiresti maha müüa tagasi, sest vahapeal oli juba laenule lisa võetud, et kuumaksed tasuda. „Tegin uued pakkumised ja olin valmis aktiivselt müügiga tegelema hakkama,

näidates ära konkreetsed võimalused tehinguni jõudmiseks. Härra soov oli tagastada laen ja ülejäänud summa eest leida endale linna lähedal ödus maamaja. Kõik see mahtus minu pakkumisse,” pajatab Laid.

Maakleri teenust on vaja,

- kui sul pole aega müügiga ise tegeleda, sh käia võimalikele ostjatele kinnisvara näitamas, või kui pole aega tegeleda ostuks sobiva kinnisvara otsimisega;
- kui sul puudub kogemus ja dokumentide põhjad eellepingu sõlmimiseks, üleandmis- ja vastuvõtuaktide koostamiseks;
- kui ostja ei soovi sissemak-su raha kanda sinu arvele, siis on vaja näiteks; maaklerfirmat, kelle kontole kantakse sissemak-

Härra jäi taas kõhklema, pidades teenuse hinda kõrgeks. Samal ajal oli ta sõlminud lepingu ka juristiga, kelle komisjonitasu oli protsent müügihinnast ja kordi suurem maakleri küsitud teenuse hinnast. Taas ei saanud kokkulepet sõlmitud.

Mees tuli veel kolmaski kord, kui laenu tagastamiseni olid jäänud vaid mõned päevad. „Ta avaldas vaid kahtlust, et see kokkulepe ikkagi meiega sõlmimata jäi. Härra jäi ilma oma majast, mis läks laenu katteks, ja mõnusast maakodust jäigi vaid unistus.”

Kui kellelgi on plaanis kinnisvaraga tehinguid teha ja vajab selleks abi, siis kõige õigem viis leida usaldusväärne maakler on otsida soovijaid. Kui tuttavatelt abi ei saa, siis järgmise sammuna soovitab Laid teha valik tuntud kinnisvarabüroode vahel ja tutvuda nende kodulehtedega. Kontaktide nimekiri on

- su raha deposiiti, kuni tehing on notari juures sõlmitud;
- kui ostja ei tea, kuidas ostuks pangast laenu võtta;
- kui soovite, et teie kinnisvara müügi- ja reklaamilmuks peale City24 ja teiste kinnisvaraportalide ka maaklerfirma reklaamikanalites;
- sest maakleri käest saab kõige tõenäolisemalt teada kinnisvara reaalse müügihinna ja prognoositava tehinguni kuluva aja.

seal reeglina pikk, kuid eelistada tasuks tutsetunnistusega maaklerit. Tegutsevate atesteeritud maaklerite täisnimekirja leiab ka maakleritekoja kodulehelt. Eestis on maaklerite tegevus reguleeritud võlaõigusseadusega, millega on sätestatud muuhulgas maaklerite õigused ja kohustused.

„Otseselt vastutab maakler käsundiandjaga sõlmitud maaklerlepingus sätestatud kohustuste täitmise eest. Samuti lasub maakleril vastutus talle seadusega määratud kohustuste täitmise eest,” selgitab Laid.

Paljud inimesed on kinnisvara müügi või ostuga muidugi ka ise hakkama saanud, kui jagub pealehakkamist ja on aega müügi või ostuga tegelemiseks. Peamine on aga, et oleks teadmised lepingute sõlmimisest.

Erinevates foorumites leiduvad nurinad maakleriteenuste üle on põhiliselt seotud maaklerite passiivsusega. ●

Mida tasub eelnevalt teada

- Sõlmi leping kinnisvara müügiks korraga vaid ühe maaklerfirmaga, siis on neil suurem huvi selle müügiga tegeleda.
- Elleping on juriidiliselt pädev üksnes siis, kui see on notariaalselt kinnitatud, sõltumata, kas selle sõlmimist vahendas maakler või mitte.
- Kutseliste maaklerite täisnimekirja leiab maakleritekoja kodulehelt.

Müüa 2-4 toalised korterid (47,4 - 84,8 m²) kesklinnas, Mardi 4/6.

Mardi Majad on viimaste aastate suurim kesklinna elamispindade arendus, mis algas 2013. ja valmib 2014. aasta lõpuks. Selle arenduse käigus leiavad endale uue omaniku 130 uut korterit. Korterid asuvad sisekvartalis, olles samal ajal lähedal kesklinna ärilisele tuiksoonele - Liivalaia ja Tartu mnt ristmikule, jäädes siiski eemale trammide kolksumisest ja kesklinna liiklusrumast. **Hinnad alates 109 000 €.**

Triin Sild, + 372 562 371 46, triin.sild@pindi.ee
Marge Sinimets, 511 9390, marge.sinimets@pindi.ee

Müüa 2-4 toalised korterid (43,2- 83,9 m²) Kadriorus, Kuristiku 4.

Kuristiku 4 elamusse jääb peale 2013. aastal lõppevaid laiaulatuslikke renoveerimistöid 7 korterit. Hoone renoveeritakse täielikult kasutades vaid kõrge kvaliteedilisi ehitusmaterjale. Nii sise- kui välisilme taastamisel peetakse võimalikult palju silmas hoone algupärase arhitektuuri, ajastukohaseks jääb ka hoone trepikoda. Panipaigad asuvad maja soklikorrusel.

Hinnad alates 124 700 €.
Triin Sild, + 372 562 371 46, triin.sild@pindi.ee
Marge Sinimets, 511 9390, marge.sinimets@pindi.ee

Müüa 1-4 toalised korterid (37,8 - 79,7 m²) Pelgurannas, Vihuri 4.

Vihuri 4 kortermaja asub vaid mõneminutilise jalutustee eemal Stroomi liivarannast. Korraldatud rannaala on loodud vaba aja veetmiseks, sportimiseks ja suviste rannamõnude nautimiseks, seal on mänguväljakuid nii lastele kui ka täiskasvanutele.

Hinnad alates 71 400 €.
Tatjana Ševtšenko, + 372 515 2005, tatjana.s@pindi.ee
Marge Sinimets, 511 9390, marge.sinimets@pindi.ee

Ekstsiivsed büroopinnad kesklinnas Sakala 10/Kentmanni 4

2013. aasta augustis valmib Tallinnas ekstsiivse asukohaga büroohoone aadressil Sakala 10/Kentmanni 4, kuhu koonduvad edukad ettevõtted. 3423 m² suuruses privaates ärimajas on vabad 1 kaubandus/teeninduspind ning 4 büroopinda - sh 143 m² suuruse terrassi ning lumitava vanalinnavaatega esinduslik büroopind hoone kõrgeimal, 6. korrusel (436,6 m²).
Üürihinnad alates 13 €/m² kuus
Eduard Sorokin, + 372 56 2222 56, eduard.sorokin@pindi.ee
Antti Undrits, + 372 520 6055, antti.undrits@pindi.ee

Lao-, tootmis- ja büroopinnad Peteburi tee 47/49

Erineva suurusega büroo-, lao- ja tootmispinnad. Büroopindade hinnad on 4,5 - 6,5 €/m². Suur tasuta parkla. Majas toitlustus ja muud teenused. Läheduses ühis-transport, kesklinn 5 minuti kaugusel.

Üürihinnad alates 3 €/m² kuus
Eduard Sorokin, + 372 56 2222 56, eduard.sorokin@pindi.ee
Antti Undrits, + 372 520 6055, antti.undrits@pindi.ee

Büroopinnad Löwenruh Ärimajas Mustamäe tee 44

Mustamäe tee 44 paiknev Löwenruh Ärimaja asub logistiliselt väga heas asukohas. Maja ees on tasuta kliendiparkla. Hoones on üürile anda erineva suurusega büroopinnad (15-450 m²).
Üürihinnad alates 5 €/m² kuus
Eduard Sorokin, + 372 56 2222 56, eduard.sorokin@pindi.ee
Hannes Käbi, + 372 511 7370, hannes.k@pindi.ee
Argo Piirsalu, + 372 506 0226, argo.piirsalu@pindi.ee

PUSSY RIOTI PUNKAR EI ALISTU

Pussy Rioti liige Nadežda Tolokonnikova ütles oma esimeses vangistamisjärgses intervjuus, et kavatseb vabanedes poliitilise aktivistina jätkata ja loodab, et võimud ei vangista opositsioo-

nijuht Aleksandr Navalnoid, kelle protsess algab 16. aprillil. Inglise lehega peetud telefonikõnes ütles aktivist, et tunneb end hästi ja et „asi võiks olla hullem”. **Guardian**

KURVITZAST RAAMAT JA DVD

Homme kell 18 esitletakse Kumu auditooriumis Raoul Kurvitza näitusega kaasnevat raamatut ning esilinastub Kurvitza elu ja loomingu tutvustav 58-minutiline dokumentaalfilm. **EPL**

ISLAMIÜRIKUD

Eilest on rahvusraamatukogu 6. korruse näitusesaalis avatud näitus „Islami varane periood Egiptuses”, kus tutvustatakse dokumente Austria ertshertsog Raineri papüürusekogust. **EPL**

KEVAD SAKSA MOODI

Festivalil „Saksa kevad” toimub 12. aprillist 11. maini 70 üritust kunsti, muusika, filmi, majanduse ja saksa keele vallast. Festivali kava leiab aadressil saksa-kevad.ee. **EPL**

Coca, Fanta, Sprite?

Filmifestival

Tristan Priimägi
filmispetsialist

Sõna „kultus” on tänapäeval sedavõrd üle- ja väärkasutatud, et termini tegelik tähendus on segasem kui kunagi varem.

Kui uskuda reklaami- ja telemaailma, on meil alust kultusliku pidada kartulikrõpse, halbu saateid jne. Kas Eve Kivi on kultuslik?

Kui filmidest rääkida, siis võiks terminit „kultus” seostada ingliskeelse sõnaga *underdog*. Kultusfilmidel ei õnnestu üldjuhul saavutada märkimisväärset publikumenu, kuid väike ent lojaalne toetajaskond keeldub lubamast selle filmi surma, levitades gossipit kõigi hulgas, kes kuulata viitsivad. Kultusfilmidel pole promomiseks võtta miljoneid, nad on valesti mõistetud, ära põlatud ja eelarve kiuste valmis tehtud filmid, mis lähevad vastuollu valitsevate normidega ja arusaamadega. Filmid, millest laenab popkultuur ja mille ümber tekkinud kumu on hakanud oma elu elama.

„Freedom Fries” on oma äranägemise järgi valinud välja kuus filmi ja ühe lühifilmi de programmi, mis justkui seda kultusfilmi silti võiksid kanda.

Ulme ja horror

Programmist leiame nii ulmet („Dark Star”) kui horrorit („The Wizard of Gore”), nii düstoopilist ängi („Eraserhead”) kui kaasaegse ühiskonnakriitikat („Happiness”, „Mystery Train”). Ilmselt esimest korda on Tallinnas filminäädala raames võimalik vaadata näidet perioodist, mis on saanud nime *porno chic*. 1970-ndatel näidati pornograafilisi filme kinos võrdväärselt teistega ja võrreldavad olid ka piletitulud. Tihti kunstilisema ambitsiooniga filmid keskendusid muuhulgas ka käsikirjale seksistseenide vahel. Selle nähtuse tunnuimaks filmiks on ilmselt „Deep Throat”, mis nüüd ka Sõpruse linale jõuab.

Võimalik on tutvuda Ameerika eksperimentaalkino ühe tuntuma tegija **Stan Brakhage**’i loominguga. 16 mm filmilindi pealt tuleb näitamisele 6 Brakhage’i filmi tema varasemast perioodist, mida vaadates pole raske näha, miks teda selles vallas nii oluliseks peetakse. Väga vabalt üldistades võib öelda, et Brakhage tegi oma filme

Jim Jarmuschi „Mystery Train” (1989) viib räpase Memphise hotelli parareaalsuses kokku rea veidraid kujusid.

Foto: kaader filmist

ilma sekunditki materjali filmimata. Tema erialaks oli filmilindi manipulatsioon – värvimine, kollaaž, põletamine ja muu töötlemine. Selle tulemusena valmisid omapärased emotsioonipursked, mida võiks kunstivallas ehk võrrelda Jackson

me „Deep Throat” (20 000 dollarit) ja „Eraserhead” (25 000), teise salga moodustavad „The Wizard of Gore” ja „Dark Star” 60 000 dollariga ja kolmandas ešelonis siis nn poollegaalsed USA indie-filmid nagu Jim Jarmuschi „Mystery Train” ja Todd Solondzi „Happiness”, mille eelarve jääb kolme miljoni kanti. Laialt võttes on aga kõik need filmid „low-budget” ja on ilmekaks näiteks sellest, kuidas on võimalik väga väheste vahenditega head filmi teha.

„Deep Throat” rahastasid tuntud New Yorgi gangsterid, Colombo-Profaci kuritegelikku perekonda kuuluvad Peraino vennad. Kui palju miljoneid nad selle kahekümne tuhande pealt teenisid, on loomulikult deklareerimata tulude tõttu selgusetu. Tänu geniaalsele ideele rentida filmi näitamiseks ajutiselt nii kino kui ka personal, kadusid tulud otsekui musta auku ja kuulu järgi maksis „Deep Throat” hiljem kinni

vendade kogu pornoimpeeriumi loomise.

Kui režissöör Gerard Damiano filmograafiast leiab vaid XXX-märgistusega filme, siis John Carpenter on ajalukku läinud ennekõike oma õudukate poolest (kasvõi võrratu „Halloween”). „Freedom Fries” programmist leiame aga tema musta komöödia võtmes ulmefilmi „Dark Star”. Kui „Star Wars” puhul räägiti sellest, millised seebikarbid olid kosmosesüstikute disaini inspiratsiooniks, siis selles filmis ongi kõik seebikarpidest tehtud. Koduste vahenditega kokku pandud hi-tech avakosmos aga ei suuda kuidagi kahanada seda mõju, mida suudab tekitada naljakas lugu „kosmosekoristajatest”, kelle ülesanne on hävitada üleilgseid planeete.

Tõeline halb unenägu

Tahaks uskuda, et David Lynch ja Jim Jarmuschi nimi tutvustamist ei vaja. Lynchi „Eraserhead” on tõeline halb unenägu oma painavate helide, häiriva peategelase Henry ja trööstitute industriaalmaastikega. Siin ei ole midagi meeldivat, aga see film ei unune pärast ilmselt mitte kunagi. Jarmusch siirdub oma „Mystery Trainis” Memphisesse, aga kui valgetele seostub see linn Elvise, Carl Perkinsi ja roki kuldaegadega, siis Jarmusch näeb rohtukasvas getos pigem musta Memphisist – plaadifirma Stax poolt

kaubamärgistatud musta souli traditsiooni, mida annavad siin lauljatest edasi nii Rufus Thomas (ööpoes) kui Screamin’ Jay Hawkins (hotelli valvelauas). Olgu öeldud, et Rufus Thomasel on ka lugu nimega „Memphis Train”. Lisage The Clashi Joe Strummer, Tom Waits ja Jarmuschile omane *deadpan*-koomika ja tulemuseks on film, millega lihtsalt ei saa mööda panna. Irooniline kommentaar kaduvate aegade aadressil, mis on naljakas ja nukker ühtaegu.

Võiks ju ka rääkida programmi tundmatuimast filmist „The Wizard of Gore”, mis on üsna tenseeimata *splatter*, või Ameerika indie-kino tähe Todd Solondzi parimast fimist „Happiness”, aga kõike ei saa ju ka ära öelda. Laske ennast häirida, šokeerida ja naerutada. Pärast on maailm tunduvalt avaram. **o**

„Freedom Fries”

AMEERIKA KULTUSFILMIDE FESTIVAL

Sõpruse kinos 10.–16. aprill

Birmani ja Iris Oja koostöö jätkub

Estonia kontserdisaalis kõlab 11. aprillil kell 19 algaval ansambli Resonabilis juubelikontserdil Toivo Tulevi ja Tatjana Kozlova esiettekannete kõrval ka Eugene Birmani Resonabilisele kirjutatud teos „Ärkasin ning polnud seinu, et kaitsta mind kuuvalguse eest”. Vokaalpartii esitab Iris Oja.

Resonabilise koostöö Eugen Birmaniga on olnud viljakas. Ansambli kõlapaindlikkusest ja suurepärasest kaasaegse muusika tunnetusest tiivustatuna tegi ta oma teosest „*defixio*” Resonabilisele spetsiaalse seade. „*defixio2*” tuli esiettekandele märtsis 2011 ja see on salvestatud ka CD-plaadile „North Wind, South Wind” (Naxos). Siingi esitab vokaalpartii Iris Oja. „Birmani mõlema teose puhul on märkimisväärne ideede erksus, millele muusika tugineb, ja andekad kõlalised lahendused”, ütleb Resonabilise kunstiline juht flötist Tarmo Johannes. Need on kammerlikud, kõlavärvidega mänglevad, lausa müstilised teosed. (Näiteks „*defixio2*” aluseks on tekstirida Ovidiuse poeemist „Ibis”, kus *defixio* tähendab amuletti, mis maetakse koos lahkunuga.)

Nagu benji-hüpe

EMP-il esiettekandes kõlanud Birmani „Nostra Culpa” on selle kõrval nagu *benji*-hüpe turvalisest *l'art pour l'art* teemaderingist välja. On ju teose sisu majandusteadlase Paul Krugmani ja president Toomas Hendrik Ilvese „Twitteri-sõda”. Scott Dieli tekst on punkarlikult räme ja otseütleb. Kuna Birman on Paul Krugmani juures Columbia ülikoolis majandusteadust õppinud, siis peegeldab helilooja ka oma kunagiste kaastudengite suhtumist.

Teos on kirjutatud Iris Oja erakordselt väljendusrikkale häälele mõeldes. Helilooja on kasutanud peaaegu kõiki kaasaegse vokaali väljendusvõimalusi kuni pööraste rõõgatusteni välja. Iris on tõesti ka suurepärase näitleja. Dirigent Risto Joosti käe all kõlas Tallinna kammerorkester lausa jahmatava energiaga. Keelpillide intensiivsele kõlamassivide kõrval kuulsime ka öhkõrna viiulipoognate sahinat. Birmani teosest on peale kõige saanud hea reklaam eesti muusikutele – proovis tehtud foto koos kommentaariga ilmus lausa „New York Times: Europe” esikaanel! **o**

Sirje Vihma-Normet

BALOTELLI AUDIS

AC Milani ründaja Mario Balo-telli sai Itaalia jalgpalliliigalt kohtunike sõimamise eest kolmemängulise võistluskeelu. Enne oli tal juba hooajal saadud neli kollast kaarti. **Delfi**

HENRI ANIER AITAS FREDRIKSTADI VÕIDULE

Jalgpallur Henri Anier (pildil) tegi neli päeva pärast Fredrikstadis laenule siirdumist oma debüüdi, kui aitas meeskonna Norra esiliigas 3:2 võidule Høddi üle. Kuigi Fredrikstad haaras hooaja

avavoorus 22. minutiks 2:0 eduseisu, siis 37. minutil lasti endale üks tagasi lüüa. Viis minutit pärast teise poolaja algust toodi vahetusest mängu Anier, et eduseisu kindlustada. **soccernet.ee.**

PEATREENERI VAHETUS

Meistriliigas viie esimese kohtumisega vaid ühe punkti teeninud Narva JK Trans otsustas peatreeneri Aleksei Jagudini välja vahetada kunagise peatreeneri Valeri Bondarenko vastu. **Delfi.**

KARPAK VIIES

Rahvusvahelise purjetamisliidu värskes maailma edetabelis paikneb Finn-klassis purjetav Deniss Karpak kõrgel viiendal positsioonil. Lauri Väinsalu on 19. ja Martti Kinkar 121. **EPL**

Lemsalu ja Hohlov-Simson hakkavad talente vahendama

Lemsalu on vahendamisega juba pool aastat tegelenud, Hohlov-Simson alles liitub tööga.

Aet Süvari
aet@epl.ee

Aastatuhande alguses kolm aastat klubi värvides mänginud ja seejärel viis aastat Levadiat juhtinud Sergei Hohlov-Simson on mõneks ajaks otsustanud aja maha võtta ja vahepeal koos teise endise levadialase Marek Lemsaluga ka agendileiba maitsta.

Lemsalul ja tema sakslasest äripartneril Christian Schultel on juba olemas oma väike firma CMS Sportmanagement, kus Lemsalu on pool aastast põhitöö kõrvalt nokitsetud. Nüüd liitub seltskonnaga ka Hohlov-Simson.

„Olen agenditöö telgitaguseid klubi juures töötades natuke näinud, aga tegelikult pole agendiks siirdumine põhjus, miks ma Levadiast lahkuda tahan,” ütles Hohlov-Simson. „Tunnen lihtsalt, et olen Levadiale kõik endast andnud ja olen tühi, tahaks uut väljakutset.”

Lemsalu sõnul tegelevad nii tema kui ka sakslane Schulte agenditööga oma põhiameti kõrvalt ega kavatse vähemalt lähiajal pallurite vahendamist endale peamiseks tööks võtta. „Lihtne töö see igatahes ei ole ja ma ei tea, kas sellega oleks praegu võimalik ennast jõud-

salt ära elatada.” Tema sõnul on agendifirma esialgu alles algusjärgus, kuid mõtted küündivad kaugemale kui lihtsalt Eesti turg. „Eesti on muidugi number üks, kuid meil on head partnerid ka piiri taga, Saksamaal ja Skandinaavias, Serksi tulek toob ka idabloki kontakte. Seetõttu on meil hea koostus. See kõlab küll ehk ambitsioonika maailmamastaabina, aga tegelikult tegutseme praegu veel väga rahulikult, kuid see-eest seda suurema kvaliteedi ja põhjalikkusega,” usub ta.

Kõva konkurents

Mingit suurt kliendibaasi pole endised pallurid endale esialgu kasvatanud – hiljuti prooviti Norras klubi leida Vladimir Voskoboinikovi-le, samuti käis ühe Austria esiliiga meeskonna juures katsetel Soome kodakondne Valeri Minkenen, kes mängis varem FC Floras. Mitteametlikult on suheldud ka mõnede teiste Eesti koondislaste-

Täna Delfi Spordis:
Korvpalli play-off
Delfi TV otseülekandes: kell 18.20
TTÜ - Rapla TYCO!

Agendifirma alles algusjärgus, kuid mõtted küündivad Eesti turust kaugemale.

ga, kes võiksid klubi otsimisel abi tahta.

„Eks see ole raske töö,” mõtiskles Hohlov-Simson. „Konkurents on väga kõva, agente on palju ja nad tiirlevad igal pool. Me katsume lähendada igast individuaalsest mängijast ja pakkuda võimalikult kvaliteetset teenust. Kindlasti on see ka kahepoolne asi – viia siit mängijaid välismaale ja tuua ehk mõni hea pallur meie klubidesse juurde,” lisas ta. ●

Tarmo Lehist: Meelakkumine see töö ei ole

Viimastel aastatel on agente Eestis juurde hakanud tekki-ma, kuid aastaid tegutses Eestis arvestataval tasemel vaid üks edukas agent – Tarmo Lehist. „See on päris keeruline amet,” lausus Lehist. „Tunnen paljusid agente, keegi pole õelnud, et töö on meelakkumine. Et edukalt agendi ametit pidada, peab olema palju suhteid.”

Kuigi välismaa pallurite üleminekutasusid vaadates võib jääda mulje, et tegemist on ametiga, kus võib kiiresti kullasoonale sattuda, väidab Lehist, et Eestis see nii ei ole.

„Palju raha teenivad need, kelle kliendid on tippmängijad, kuid nemad on siis enne väga palju vaeva näinud, et need oma portfelli saada. Eestis ei käi see asi aga nii, et mõni klubi helistab, et hirmsasti tahaks mõnda mängijat endale saada – pigem vastupidi, agent peab ise helistama ja hirmsasti peale käima, et mängijat klubisse saata,” selgitas Lehist.

Hohlov-Simsonil (paremal) on autogramide jagamise ja Lemsalul pallipõrgatamise aeg möödas, nüüd abistavad nad talente.

Fotod: Hendrik Osula

Foto: Rauno Volmar

TTÜ avas koduse medaliarve

Pronks. TTÜ alistas võrkpalli otsustavas pronksimängus Bigbank Tartu 3 : 0 (25 : 18, 25 : 15, 25 : 16) ja võitis ajaloo esimese Eesti meistrivõistluste medali. „Näitasime, milleks võimelised oleme,” rääkis poole hooaja pealt TTÜ-d juhendama asunud Janis Sirelpuu. Ta võitis meeskonnaga ka märtsi alguses Schenkeri liiga. „Selle nädala lõpuni on mängijatel Eesti spordirajatistele lähemal kui 100 meetrit viibimine keelatud, aeg on puhata,” lisas ta naerulsui. Tartu meeskonna peatreener Andrei Ojameets võitis eilse kohtumise kokku kahe sõnaga: „Pölesime läbi.” Pärt Talimaa

KORVPALLI MEISTRILIIGA VEERANDFINAAL

I mäng

BC KALEV/CRAMO	86
TALLINNA KALEV	65

BC Kalev Cramo: Tyshawn Abbott 16, Gary Wilkinson 12, Tanel Sökk 11, Armands Škele 10. **Tallinna Kalev:** Mihkel Kurg 14, Emmanuel Okoye 14, Raido Roos 12

Kolmepunktiivisked: 52,4% – 22,2%, **kahepunktivisked:** 54,3% – 42,2%, **lauapallid:** 38 – 35; **blokid:** 3–2

Järgmised kohtumised:

Reede, 12.04 kell 17 Tallinna Kalev – BC Kalev/Cramo, KALEVI SPORDIHALL
Teisipäev, 16.04 kell 18 Tallinna Kalev – BC Kalev/Cramo, KALEVI SPORDIHALL
Neljapäev, 18.04 kell 19 BC Kalev/Cramo – Tallinna Kalev, SAKU SUURHALL (VAJADUSEL)

Esmaspäeval, 22.04 kell 19 BC Kalev/Cramo – Tallinna Kalev, SAKU SUURHALL (VAJADUSEL)

Alar Varrak,

Kalev/Cramo peatreener

Võit oli kindel. Eesmärk oli, et kõik saaksid võrdselt mängida, ka need poisid, kes seni on saanud väga vähe mänguaega. Eks see pidev vahetuste virvarr meie rütmi häiris, kuid olime selle eelnevalt kokku leppinud. Nii esimesel kui ka kolmandal veerandajal oli meie mäng kindel nii kaitses kui ka rünnakul. Kui mängime seitsme-kaheksa põhimehega ning nende fokuseeritus on hea, on teisel Kalevil meie vastu väga raske saada.

Meie veerandfinaalis võib ju klassivahe olla, kuid *play-off* on *play-off*, peame oma mängu ikkagi 90% näitama, sest nii kui oleme nivoo alla lasknud, on meid nii Eestis kui ka välismaal karistatud. Üritame selle seeria vana rasva pealt ära mängida. **EPL**

Treener: kutsekomisjon kõrvaldas mu väevõimuga

Eelkõige Tarmo Jallai ja Mirjam Liimaski treenerina töötanud Jaanus Kriisk taotles kergejõustiku V kategooria treeneri kutsetunnistust, mida talle ei antud.

Intervjuu

Kristi Kirsberg
sporditoimetuse juhataja

●●Jaanus Kriisk, kutsekomisjoni liikmetest oli üks sinule V kategooria andmise poolt, kolm vastu ja neli erapoole. Sinu hinnang nende tööle, et liikmed kasutavad oma võimu konkurentide kõrvaldamiseks, on väga karm. Miks nii? On karm, kuid selline on reaalsus. Kuigi olen olnud treener 25 aastat ja täitnud kõik V kategooria treeneri nõuded, ütles kutsekomisjon, et see ei ole nii.

●●Palun selgita, millised on nõuded V kategooria treenerile?

On neli põhinõuet. Esiteks treenerina töötamise staaž, mida mul on 25 aastat. Teiseks erialane kõrgharidus, lõpetasin Tartu ülikooli kehakultuuriteaduskonna 1992. aastal. Kolmandaks publikatsioonid ja/või töö koolitajana. Olen kirjutanud kolm raamatut: „Külvetid omavahel kümnevõistlusest”, „Boss. Mälestusi Fred Kudust” ja „Kümnevõistlus”.

Olen koos kergejõustikuliiduga läbi viinud viimase viie aasta jooksul Euroopa kergejõustikuliidu egiidi all kolm seminari teemal „Leia oma tee”, kus minu ülesanne oli esinejate valimine, teemade ettevalmistamine ja seminari juhimine. Kolmanda nõude teine pool on enda koolitamine. Olen läbinud kaks Tõnis Matsini läbiviidud kõrgetasemelist seminari Tartus. Samuti olen kaksteist korda kaks päeva läbinud Riia sportvõimlemise koolis sportvõimlemise õpetamise põhialuseid.

Neljas nõue on õpilaste esinemine tiitlivõistlustel. Minu juures on treeninud eri pikkusega ajavahemikul, kuid nõutud perioodi jooksul Eesti rekordiomanikud tõkkejooks Tarmo Jallai ja Mirjam Liimask ning paar aastat ka Rene Oruman. Leian, et nõuded on täidetud kuhjaga.

●●Aga kus kutsekomisjon täpsemalt puudujääke nägi?

Süüdistused jagunevad kaheks. Esiteks, ma ei ole sportlasi ise otseselt individuaalselt treeninud, sest kasutasin kõrvalist abi ehk USA ülikoolisüsteemi ja lätlastest treenerite Oljariade perekonda. Ehk see, mida rahvusvaheline kergejõustikuliit toob välja plussina, on meie inimeste arvates miinus.

Teise süüdistusena öeldakse, et mul on täitmata punkt koolitamise alal. Mulle tundub, et komisjoni liikmed pole

Kolm korda TÜ Akadeemilise Spordiklubi parimaks kergejõustikutreeneriks valitud Jaanus Kriisk ei mõista põhjendusi, miks tema kategooria taotlus tagasi lükati.

Foto: Jassu Hertsmann

väga põhjalikult V kategooria nõudeid lugenud. Seal on sulaselges eesti keeles, et kas publikatsioonid ja/või koolitamine. Enda arvates olen ka teisi nende kolme seminariga koolitanud, kuigi tegelikult

olnud nende jaoks päris treener. Nüüd saaksin süsteemi osaks ja see ajas neid närvi. Nüüd oleme tulevaste õpilaste jaoks treenerite turul võrdses positsioonis. Aga hea õpilane tähendab tulemusi, tun-

nustust, stipendiume. Ega selline kutsekomisjoni käitumine ole esmakordne. Sarnane lugu juhtus ka Kersti Viruga. Minuga käitutakse julmelt, fabritseeritud süüdistus on laiapõhjalisem ja alatam.

Kes kuuluvad kergejõustikutreenerite kutsekomisjoni?

●●Tiina Torop, Tartu ülikool
●●Harry Lemberg, Tartu ülikool
●●Ants Nurmekivi, kõrgkoolide esindaja
●●Enn Roosi, Nõmme kergejõustikuklubi
●●Leonhard Soom, kergejõustikuklubi Järvala
●●Mariken Puks, tööandjate esindaja

●●Taivo Mägi, TÜ ASK
●●Toomas Merila, Audentese spordigümnaasium
●●Toomas Tõnise, EOK
●●Valter Espe, Audentese spordigümnaasium
●●Margit Salmar, kutse kvalifikatsiooni SA

Allikas: www.eok.ee

KOMMENTAAR

Ootame Kriiskilt lisamaterjale

Tiina Torop

kutsekomisjoni esimees

Tegelikult on protsess alles pooleli, komisjon palus Jaanus Kriiskil saata läbiviidud koolituste materjalid ka dokumenteerituna. Nõude koolitamise ja/või publikatsioonide kohta on EOK püstitanud vaid V taseme taotlejatele. Sellel on oma loogika, eeldab ju V tase treeneri märkimisväärsel edukogemust, kõrgetasemelisi erialaseid teadmisi ja oskusi, mis pakuvad huvi igal tasemel kolleegidele.

Kriiski nimetatud publikatsioonid ja organiseeritud koolitused aga ei too selgust konkreetselt tema vastavate oskuste ja taseme kohta. Tegemist on koolitamise organiseerimisega, mitte koolitamise endaga. Koolituste organiseerimine ei eelda ju isegi seotust spordiga, seda enam ei saa ta olla tõenduseks treeneri erialasest pädevusest. Publikatsioonid on kompilatiivsed ja ei sisalda koostaja enda põhimõttelisi seisukohti või arutlusi. Lisaks on õpilaste kohta esitatud andmetes segadust.

Aga komisjon on antud loos olnud väga rahumeelne ega ole sugugi mitte Jaanus Kriiski vastu häälestatud. Vastupidi, see, et nii mitu liiget jäi erapoolikuks, näitab, et ootame lisamaterjale, et siis edasi otsustada.

On ju ka meie huvides tema kogemusi ja edukat tööd kergejõustiku huvides ära kasutada. On väga kahju, et koostöö asemel valis ta mõningate faktide moonutamise ja isikliku ründamise tee.

●●Mida sa täpsemalt fabritseeritud süüdistuse all silmas pead?

Vastavalt nõuetele peab toimuma V kategooria taotluse protsessis intervjuu taotlejaga. Valmistusin, lugesin, kordasin, panin materjalid valmis, aga kutset ei tulnud, tuli kohe otsus. Seega näib, et kõik oli ette määratud, tuli vaid vormistada.

●●Mis saab edasi?

Saatsin teate ka oma õpilastele, keda otsus samuti solvas. Kuid eks 25 aasta jooksul olen treeninud ka mõnda tulevast advokaati, nii et kui vaja, läheme kasvõi Euroopa kohtuni välja. Jätkan oma sportlastega tööd, vaatan mõned juurde ja tahan veel rohkem koostööd teha tipptasemel treeninggruppidega. ●

Gert Jõeäär on endas pettunud

Gert Jõeäär

Nädalavahetusel kuulsal ühepäevasõidul Pariis–Roubaix startinud Gert Jõeäär võtab esimesed neli kuud Cofidise meeskonnas kokku lühidalt: „Olen endas pettunud. Vorm on seni kehv olnud, ma pole korralikult liikuma saanud.” Veebruari algul põdes ta viirushaigust ning hiljem pingutas koormustega pisut üle.

„Liiga vara hakkasin taas täiskoormusel harjutama, tekkis väike ülekoormus ning organism pole sellest taastunud. Nüüd Pariis–Roubaix’l oli juba päris hea tunne, aga kuna pidime meeskonnaga distantsi esimeses pooles päris palju tööd tegema ja jookskuid püüdma, ammeldusid jõuvarud üsna kiirelt. Sõitsin umbes 120 kilomeetrit ja siis tuln rajalt ära,” selgitas Jõeäär.

Ees on mitu võistlust

Sel nädalal osaleb kunagine juunioride Euroopa meistri-võistluste viienda koha omanik kahel UCI 1.1 kategooria ühepäevasõidul Prantsusmaal. Homme on Jõeäärel plaanis GP de Denain Porte du Hainaut ja pühapäeval on ta Tro-Bro Léoni stardis.

Aprilli lõpus ootab ees Türgi velotuur. ● Ivar Jurtšenko

ARV

1,34

on koefitsient, mis ennustab täna peetava Meistrite liiga veerandfinaalis FC Barcelona võitu Paris Saint-Germaini vastu. Prantslaste võidukoefitsient on 7,50. Eelmisel nädalal Pariisis peetud kohtumine lõppes 2 : 2 viigiga.

Teine tänane kohtumine peetakse Torino Juventuse ja Bayerni Müncheni vahel. Avakohtumine sakslaste kodustaadionil lõppes Bayerni 2 : 0 võiduga. Ennustajad pakuvad, et täna on Saksmaa meistrivõistluste tiitli juba kindlustanud Müncheni meeskonna koefitsient 2,40, itaallaste oma aga 2,80. ● EPL

USU. VÕITLE. ARMASTA.

MS12

„VIDEVIKU“
SAAGA AUTOR
STEPHENIE MEYER
ESITLEB

KEHA

13.35 15.40 18.30 21.20 (v.a. N)

FILMI „VASTIKUD ÜLEMUSED“ REŽISSÖÖRILT

K14

IDENTITEEDI-
VARAS

TIBI MÖLLAB TÜÜBI KULUL

17.05 19.00 21.30

FILMI MADAGASCAR TEGIJATELT

MS6

KRUUDID

HIIGLASETARJA
JACK

12.45 (v.a T) 16.35 18.40 3D
13.40 RUS 3D

TOM CRUISE

UNUSTUS

Feel the Difference ERILINASTUSED!
ainult 10. aprill 19.15 ja 11. aprill 21.20

KINODES 12. APRILLIST

HÄDAABIKÖNE

16.30 (v.a. L) 19.35 21.50

K14

KURJAD HINGED

16.25 19.25 22.00

K16

PÕGENEMINE PLANEEDILT

MAA PERE
11.20
13.00 14.30
11.30
12.30 15.00

3D EST
2D EST
3D RUS
2D RUS

VIRU. VABADUSE SAATKOND

20.15

L

ELAVAD PILDID

17.30

MS12

G.I. JOE: KÄTTEMAKS

14.20
16.20 18.35 (K) 19.15 (v.a. K)

MS12
2D
3D

KOHTUMÕISTJA

21.10 (P, E, K)

K12

KRUUDID

16.00 18.35 (R, L, T)
11.35 13.55
11.25 14.00 18.35 (P, E, N)

PERE
3D EST
2D EST
3D RUS
3D RUS

KÕRVALMÕJUD

18.45 (v.a. L) 21.35

K12

LAULUÄSSAD

16.50 (v.a. P, E, N)

MS12

MAKAAK MARCO

2D EST 12.20

MS6

METSIK KOOLIVAHEAEG

16.50 (P, E, N) 21.40 (R, T, K)

K16

MÖBIUS

21.45 (v.a. P, E, K)

K12

MUSTAD MÄNGUD

21.45 (ainult P, E, K)

K14

PELGUPAIK

21.00 (ainult L) / 21.10 (ainult R, T)

MS12

SUUR JA KÕIKVÕIMAS OZ

16.15
A. Le Coq sviit: 18.00 (R, K)
13.00 A. Le Coq sviit:
15.00 (ainult L, P) 18.00 (ainult T)

MS6
2D
3D
3D RUS

TUME TAEVAS

21.40 (v.a. R, T, K)

K12

TÖÖTATUD MAA

21.00 (P, E, N) 21.15 (ainult K)

K12

TÄITSAMEHED

21.25 (v.a. L, T, N)

K14

TÜDRUKUTE SALAJUTUD

21-25 (ainult L, T, N)

MS12

VABASTATUD DJANGO

19.30 (ainult L) 21.00 (ainult R, T)

K14

VASTUVÕTUREEGLID

12.10 14.50

MS12

VISA HING: HEA PÄEV, ET SURRA

19.20

K12

KAAPERDAMINE - EELLINASTUS!

11. aprill 21.15

K12

*A. Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklikel pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A. Le Coq Sviit E-N pilet 17€, R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS
KUNST ON KINOS

EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Igal kolmapäeval kell 11:30 | Filmikava vaata: www.kino.ee

BEEBI-KINO

väärt filmid värskelele vanematele

11:30

Thérèse Desqueyroux

11:10 | 13:15 | 17:00

Beebikino: Renoir

11:30

Viru. Vabaduse saatkond

13:45

Murtud

15:10

Elavad pildid

15:20

Jaroslav. Tuhat aastat tagasi

19:00

Renoir

19:20

Möbius

21:25

Mustad mängud

21:30

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÕPRUS:

KINO
»SÕPRUS«

EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

PARIS KINO - AASTAST 1955

10.04

Renoir

16:00

Freedom Fries: «Mystery Train»

19:00

Vaata kino Sõprus nädalakava www.kinosoprus.ee

Puhas Keskkond

Ilmub Eesti Päevalehe vahel 11. aprillil

●●● Eesti Päevaleht

• Erileht kirjutab võimalustest, kuidas saada lahti jäätmetest ja hoida keskkond puhas.

„TRON: PÄRAND“ LAVASTAJALT JA FILMI „AHVIDE PLANEEDI SÜND“ TOOTJATELT

TOM CRUISE

UNUSTUS

MAA ON MÄLESTUS, MILLE NIMEL TASUB VÕIDELDA

KINODES 12. APRILLIST

FORUM DISTRIBUTION

UNIVERSAL

MS12

kuulutus.lehed.ee | Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil kuulutus.lehed.ee, e-postiga anni.koppel@lehed.ee ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

Õnnitleme nutikaid, kes tellisid toreda, elava muusikaga juubelipeo juba 3 kuud ette ära.
Vt. kaisukaru.com, tel 501 1992

Kirjanike Maja

Kirjanike Maja musta laega saalis, Harju 1, Tallinn

10. aprill kell 18.00

HIRMU-TERAAPIA

Tuurid võtab üles Uue Maailma trubaduur Madis Ristmägi, kes tohterdab me hirme ja haavu kõlavate lugulauludega kitarr ja trummi saatel.

Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412
Pilet 2.-, (ül)õpilastele ja pensionäridele 1.-
Toetab Kultuurkapital

TALLINNA LINNATEATER

Eesti filmi laulud
22., 23. aprillil 19.00

Ma armastasin sakslast
25., 27. mail 19.00

Pál-tänava poisid
juunis-juulis 20.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

Danske Bank
New Standards

19.-28.04.2013

N 25. aprill kell 18 Merepaviljon

HILDEGARD LERN'T FLIEGEN (Šveits)

Piletid müügil Piletilevi müügikohtades ja internetis www.piletilevi.ee
Jazzkaar info 666 0030 ja piletid@jazzkaar.ee.

www.jazzkaar.ee

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers
kutsub metsaomanikke läbi rääkima metsas planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raietõigust. Pakkuda võib lageraieid harvenduseni.
ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava lepu eest head hinda.

Lõhutud küttepuid müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS
Metsaõbrak ettevõtmine
tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

TALLINNA KREMATOORIUM

Lahkunu transport krematooriumisse ööpäevaringelt kogu Eesti piires. Tuhastamismatus soodsaima hinnaga. Kõik matuseteenused. **KAKS KABELIT.** Suurim urnivalik Eestis. Tel 623 8808 24h www.krematoorium.ee

EESTI METSAMAAKLER
ostame

METSAKINNISTUID JA RAIETÕIGUST
www.metsamaakler.ee
andres@metsamaakler.ee
7446655, 5285038

Siiras kaastunne Kadrile kalli isa

PEETER RÄTSEPA

kaotuse puhul

Kolleevid Telliskivi Päärstikeskusest

Kallid Mari-Liis ja Martin lastega
Oleme koos teiega, kui jätate hüvasti Mari-Liisi

ISAGA

Kamp

Sügav kaastunne Aleksandr Ivanovile perega kalli

ISA

kaotuse puhul

Töökaaslased K-Projektist

Südamlik kaastunne Raoul Rosenbergile

ISA

surma puhul

Töökaaslased G4S Eestist

Unustamatut sõpra

MAIE SAATUST

mälestavad

Lea, Malle ja Urve

Südamlik kaastunne Helgi Kooskorale abikaasa

AATSO KOOSKORA

kaotuse puhul

Töökaaslased KBFist

Avaldame kaastunnet Ardi Roosimaale armsa ema

TIINA ROOSIMAA

surma puhul

Eesti Kinnisvarafirmade Liit

Südamlik kaastunne Raoul Rosenbergile

ISA

surma puhul

Tiit, Andrea Sven, Victoria

Avaldame südamlikku kaastunnet abikaasa Sirjele ja lastele armsa

PEETER PALLO

kaotuse puhul

Fraternitas

Mälestame rühmakaaslast

AATSO KOOSKORA

Kaastunne omastele

TPI Keemiateaduskonna rühma K-101 1964.a lend

Südamlik kaastunne Aini perele armsa isa ja abikaasa

AATSO KOOSKORA

surma puhul

Perekond Kivari

Avaldame südamlikku kaastunnet Ardile ja perele armsa ema

TIINA ROOSIMAA

kaotuse puhul

Fraternitas

Südamlik kaastunne Kaiale, armsa ema

KARIN RAMMULUS

14.01.1931 - 6.04.2013

kaotuse puhul

Roseni Majad OÜ kollektiiv

Teatame kurbusega, et lahkus

PEETER PALLO

15.02.1953 - 5.04.2013

Ärasaatmine 13. aprillil kl 11.30 Tallinna Jaani kirikus

Matusetalitus kl 12

Palume lilli mitte tuua, piisab teeküünlast

Avaldame sügavat kaastunnet Helgile, Ainile ja Ahtile perega abikaasa, isa ja vanaisa

AATSO KOOSKORA

surma puhul

Aili, Aigar ja Erik peredega

Mälestame keraamik

IMBI PLOOMPUUD

19.06.1926 – 4.04.2013

Südamlik kaastunne lähedastele

Ärasaatmine laupäeval, 13. aprillil kl 14 Nõmme Rahu kirikus

Eesti Kunstnike Liit

Eesti Keraamikute Liit

TIINA ROOSIMAA

Ärasaatmine laupäeval 13. aprillil kl 12.30 Pärnamäe Krematooriumis

Mälestame armsat

TIINA ROOSIMAAD

28.07.1941 - 6.04.2013

Südamlik kaastunne omastele

Teaduste Akadeemia Kirjastus

Ärasaatmine laupäeval 13. aprillil kl 12.30 Pärnamäe Krematooriumis

Südamlik kaastunne omastele

KAIDI ENTALI

kaotuse puhul

Tabasalu ÜG endine juhtkond ja õpetajad

Avaldame kaastunnet Heinar Roosimaale

ABIKAASA

surma puhul

Töökaaslased Schenker Asist

Vabariigi Presidendi Kantslelei

mälestab leinas Kotkaristi teenetemärgi kavaleri

MARTIN ENNUKIT

ja avaldab südamlikku kaastunnet omastele

Kallis Lea, meie sügav kaastunne elukaaslase

AGO ROOSLA

kaotuse puhul

Töökaaslased Mercuri Eestist

Laen

Laen kinnisvara tagatisel.
ASA&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenuud.ee.
Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Müük

Profi töötool Kinnarps.
Uue hinnaga saad meilt sama tooli + kogu kontori sisustuse. Kasutatud büroo ja profimööbel. Tähetorni 21-i Tallinn E-R 10-17 Apuneks OÜ

Müüa lõhutud märjad- ja kui-vad küttepuid. Tel 509 2933.

Müüa küttepuid: kask, lepp, kuusk, sanglepp. Kogused täpsed ja kaup aus, koos transpordiga. mob. 525 9433, 504 9838
ja tel 672 5338 Votikmetsa OÜ

Remont

Teen korterite, majade remonti ja muid ehitustöid. Tel 501 6542.

Rent

Üüri omanikult korteri Tallinnas, tel 508 9052.

Teenused

KAARDID ENNUSTAVAD
Tel 900 1727 24h, h 1,09€/min
www.ennustus.ee

Parkett ja laudpõrandate lihvimine, lakkimine ja hooldamine.
Tel 515 7556.

Tervis

Kenad ja särtsakad noored massöörid Berit (19) ja Laura (23) kutsuvad lõõgastavale üksik ja paarimassaažile. Tel 5382 0188.

Avaldame kaastunnet Toomas Allikale

VENNA

surma puhul

Töökaaslased ESTEVE Terminal ASist

Eks me tea, et surm on olemas, kuid igapäevaselt ei mõtle me selle peale...

Ent kui ootamatult sureb meie jaoks keegi eriline ja armas inimene, on tema surma raske, väga raske taluda...

Mälestame head kolleegi

AGO ROOSLAT

ning avaldame sügavat kaastunnet tema perekonnale

Extreme Sport kollektiiv

TELEVISIOON

ETV

06.55 Terevisioon

08.55 Draamasari Holby City haigla: Alati ei saa, mida tahad (Inglise 2003)

09.55 Terevisioon*

11.55 OPI*

12.30 Ajavaod: Kaotatud jõgi (subtiitri-tega)*

13.00 Riigikogu infotund. Otseüle-kanne

14.00 Täheleav: Kaia Urb (subtiitri-tega)*

15.15 Maahommik*

16.00 Draamasari Holby City haigla: Alati ei saa, mida tahad (Inglise 2003)*

17.00 Aktuaalne kaamera

17.10 Hajameelselt abielus (Eesti 2006)

17.35 Draamasari Waterloo Roadi kool (Waterloo Road, Inglise 2006)

18.30 Aktuaalne kaamera

19.00 Ringvaade

20.05 Pealtnägija

21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm

21.30 Sport

21.40 Foorum

22.30 Eesti dokk Tõise nāoga mees (Eesti 2012)

23.00 Draamasari Waterloo Roadi kool (Waterloo Road, Inglise 2006)*

23.55 Ringvaade*

01.00 Riigikogu infotund*

02.04 ERR-i uudised

KANAL 2

06.00 Punased roosid*, 480

06.45 Joonissari Lucky Luke seiklused: Tooge tunnistaja

07.10 Joonissari Delfiin Flipper: Huka-tuse äärel

07.35 Joonissari Multimaania

08.00 Reporter*

09.00 Roosa teemant*, 88

10.00 Keelatud vili*, 101

11.00 Kodus ja vōōrsil*, 5471

11.30 Kelgukoerad*

12.30 Krimi*

13.00 Kuldvillak*

13.30 Doktor Oz

14.30 Komissar Rex: Mōrvarisse armunud

15.30 Punased roosid, 481

16.30 Roosa teemant, 89

17.30 Kodus ja vōōrsil, 5472

18.00 Küladetektiivid, 8

19.00 Reporter

20.00 Suur lotokolmapäev

21.00 Sa ei ole üks: Uued osad!

21.30 Pilvede all

22.30 Rizzoli ja Isles

23.30 Harry seadus: Elu getos

00.25 Vahelevōtja: Probleemne laps

01.20 Vampiiripäevikud: Kadunud tüdrukud

02.05 Krimi*

02.30 Rooli vōim*

02.55 Reporter*

03.45 Kriminaalne Venemaa*

04.10 Mängufilm Kuulihaavad* (Exit Wounds, USA 2001)

TV3

06.15 Multifilm Transformerid

06.40 Multifilm Winxid

07.05 Multifilm Käsna-Kalle Kantpüks

07.30 Multifilm Beyblade

07.55 Armastus vōidab, 12*

08.55 Kirgede torm, 1607*

09.55 Vaprad ja ilusad, 6447*

10.20 Top Shop

10.35 Kälimehed 3, 3: Luuleōhtu

11.35 Kaitseinglid 3, 1

12.30 Suletud uste taga 2, 11*

13.30 Dr House 8, 18: Keha ja hing*

14.30 Vaprad ja ilusad, 6448

15.00 Lena, mu elu armastus, 71

16.00 Armastus vōidab, 13

17.00 Kirgede torm, 1608

18.00 Kättemaksukontor 5, 7: Surnud mehe kättemaks, 1

19.00 Seitsmesed uudised

20.00 Minu imeline muutumine, 3

21.00 Võimalik vaid Venemaal

21.30 Juurdlust viivad läbi sensitiivid 1, 10

22.30 Kättemaks 1, 15: Kaos

23.30 Top Gear 18, 2

00.35 Kalamehejutud

01.05 Üksus 4, 22: Tundmatu sõdur

01.50 Leidja 1, 12

02.40 Moodne perekond 2, 10

03.05 Kalamehejutud*

03.30 Minu imeline muutumine, 3*

04.15 Kalevi naised, 33

04.40 Seitsmesed uudised

05.30 Lena, mu elu armastus, 71*

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV2

07.10 Animasari Vōlukarussell* **07.20** Ani-masari Tinga Tinga lood* **07.30** Animasari Jutud väikestele lastele **07.45** Animasari Näh* **07.50** Animasari SimsalaGrimm* **08.20** Lastetuba* **08.35** Volkswagen **09.00** Ringvaade* **10.05** Midsomeri mōrvad **11.40** Eesti TOP 7* **12.24** ERR-i uudised **17.30** Puutepunkt* **18.00** Animasari Geronimo Stiltoni lõbusad lood **18.20** Animasari Näh **18.30** Lastetuba **18.45** Animasari Vahva Roosi **18.55** Anima-sari Samsam **19.05** Animasari Tinga Tinga lood **19.15** Animasari Hiirelabor **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Aktuaalne kaamera (vene keeles) **20.00** Meie inimesed: Kaie (venekeelsete subtiitritega) **20.25** Minuscule **20.30** Säärased mulgid **21.00** lyhikas Ainult meie kolm (Eesti 2011) **21.30** Keeluaja kuningas **22.20** Maailma kino Üks üsna leebe mees **00.10** Midsomeri mōrvad* **01.48** ERR-i uudised

TV6

06.00 Hommikuraadio **08.30** Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna 3, 45 **10.00** Kutsuge Cobra 11 8, 9 **11.00** Rajalt maha 2,

19 **12.10** Jääraja rekkavennad 4, 10 **13.10** Top Shop **13.30** Kodu keset linna 3, 46 **14.00** Farscape – kosmoses kaotsis 3, 52 **15.00** Kut-suge Cobra 11 8, 9 **16.00** Kolmas kivi Päike-sest 4, 83 **16.30** A-Rühm 3, 21 **17.30** Kutsuge Cobra 11 8, 10 **18.30** Simpsonid 19, 1 **19.00** Perepea 7, 14 **19.30** Seks ja linn 2, 20 **20.00** Kolmas kivi Päikesest 4, 84 **20.30** Simpsonid 19, 2 **21.00** Kōige naljakamad koduvideod **21.30** OTSE Euroopa jalgpalli meistrite liiga **23.40** Paljalt naljakas 1 **00.10** Euroopa Pok-keriturnee (7) **01.20** Tuled kustu 1, 13 **02.20** Salatoimikud 3, 54 **03.05** Euroopa jalgpalli meistrite liiga kõrghetked **03.25** Hommiku-raadio **04.20** Kodu keset linna 3, 46 **04.50** Seitsmesed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal11

06.15 Totaalne ärkamine! **09.00** Doktor Oz*: Paula Abdul **09.55** Ellen* **10.50** Linnalegen-did **11.20** Keelatud vili*, 101 **12.10** Top Shop, 73 **12.25** Modellielu*, 6 **13.25** Kadunud*: Jamisonid **14.25** Südametukse, 195 **15.15** Südametukse, 196 **16.10** Keelatud vili, 102 **17.05** Restoraniduell **18.00** Doktor Oz **19.00** Eesti vs. Jōekalda **20.00** Ellen **21.00** Māngu-

film Fame (Fame, USA 2009) **23.10** Vampiir, vaim ja libahunt, 9 : Tahan sind tagasi **00.10** Reporter **01.10** Restoraniduell*: Ekside duell **01.55** e-armastus: Inez ja Vincent **02.25** Eesti vs. Jōekalda* **03.15** Doktor Oz: Vaikiv kannat-us: vaagnaelundite prolaps **04.00** Doktor Oz*: Doktor Ozi rahvamuutuse finaali **04.45** Reporter* **05.30** Roosa teemant, 18

Kanal12

06.30 Ärapanija* **07.00** Reporter **08.00** Galileo* **08.30** MacGyver* **09.20** Conan* **10.10** Rannavalve: Salafailid **11.00** Jututuba **13.40** Komissar Rex*: Veripunased roosid **14.35** Walker – Texase korralvalvur* **15.25** MacGyver **16.20** Kloun **17.10** Komissar Rex: Elusalt maetud **18.05** Walker – Texase korra-valvur **19.00** Tuvikesed* **19.30** Tuvikesed*s **20.00** Galileo **20.30** Krimi **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Mängufilm Kättemaksu piir **23.30** Conan, 65 : Seth Green, Charles Phoenix, The Milk Carton Kids **00.20** Kaks ja pool meest: Keith Moon oksendab oma hauas **00.45** Tuvikesed: Tere, IQ **01.10** Tuvi-kesed: Õpetaja lemmik **01.35** Night Chat **05.00** Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR Oled valmis iga töö enda peale võtma. Käitud nagu brigadir. Kuna pead ennast universaalseks asjatundjaks, esitad ka teistele kõrgeid nõudmisi.

SÕNN Rahalised ja ärilised riskid ja nendega seotud olulised otsu-sed tuleks nüüd kriitilise pilguga üle vaadata. Parem kui leiad oma plaanides nõrga koha ise.

KAKSIKUD Päev on soodne sel-leks, et püüda rutiinist ja suletud ringist välja murda. Sul on origi-naalseid mõtteid, mida julged ka rohkem kasutada.

VÄHK Suhted kolleegide või nen-dega, kellega koos mingit tööd teed, võivad olla ülemäära emot-sionaalsed. Kuid positiivsel juhul võid just täna panna aluse konst-ruktiivsele ja asjalikule koostööle.

LÕVI Praegu on oluline igasugune ideede vahetus teistega. Keegi võib aidata mõne keerulise prob-leemi lahendamisel – koos tekivad uued võimalused ja arusaamised.

NEITSI Raha liigub – see tähendab, et seda kas tuleb juurde või läheb välja. Armastuses saavad keha ja hinge energiad üheks, mis lubab läbi elada tõelist naudingut.

KAALUD Veenuse tugev asend loob eeldused põnevateks selts-kondlikeks arenguteks. Võid täna tunda ka vajadust kulutada meele-lahutuse ja luksuse peale.

SKORPION Ürita inimesi näha terviklikena, ära kritiseeri nende üksikuid omadusi. Üldiselt on aeg soodne igasuguseks süsteemseks tegevuseks, tööks selle sõna pari-mas tähenduses.

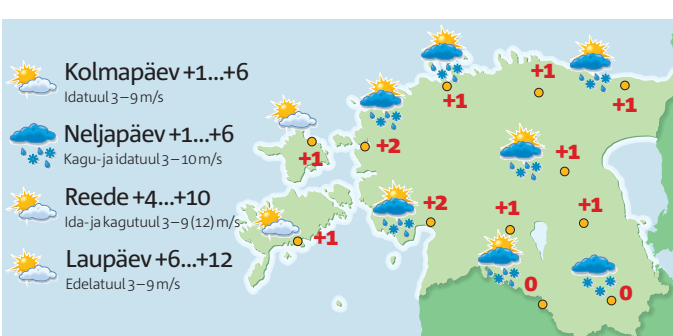
AMBUR Sulle meeldib end lõbus-tada uimaste flegmaatikute ärritamisega. Sa naudid oma kiirust, paindlikkust ja kohanemisvõimet.

KALJUKITS Kodu, mineviku, perekonna ja harjumustega seon-duv tuleb nüüd rohkem esile. Ka patriotism ja kodumaa armastus.

VEEVALAJA Soositud on liiku-mine, infovahetus, ka niisama lobisemine. Aga liikluse ja trans-pordiga seotud ettevõtmised võivad peavalu valmistada.

KALAD Oled kas minevikus liiga kinni või vastupidi – heidad kõr-vale kõik läbiproovitu ja hüppad pea ees tundmatus kohas vette.

ILM

RISTSÕNA

	ÜKSIKSISEND KUI TAITUSLIK TÄRVIK TUND	VALD HARJU-MAAL UNITED ARTISTS	USA LAULJA LADY ... HELISE-MINE	PROGRAM-MEERIMIS-KEEL MAITSE-TAIM	PEENIKE VEEJUGA RAJA TEELE TANTSU-PARTNER	GAU-DEAMUS... (tude-angi-laul) KIRJASTUS	JOOVIKAS DETSILITER	NAISENIMI PIKKUS-ÜHIK	LEIDLIK MÖTE PLAFOO-NIGA SÕIDUK
ORELI-MÄNGLJA J NAABER									
TARTU LINNAOSA EKSKUR-SIOONLUIHT									
ESIMENE KOSMO-MAAILM ID EST									
AASTA									
SAMET-PEHME									
(VÄIKE) MUUTUS									
KULDMÜNT									
ORJUS									
LOBAJUTTU AJAMA									
PETIS									
LINNUKA PEAL KANTAV PEAHE									
VANASTI									
RE-DIEES									
MEHENIMI									
NAITLEJA									

ERKKI KÕLU PÄEVAANEKDODID

•• „Tead, direktor võttis mul kuu-preemia ära, kuna ma käisin tööajal jalgpallimatši vaatamas,“ räägib üks sõber teisele.

„Aga kust ta seda teada sai?“

„Ta istus minust rida eespool.“

•• Sõbrad omavahel:

„Kas sul ka vahel laiskusehood peal käivad?“

„Mul käivad vahel peal aktiivsuse-hood, laisk olen ma pidevalt.“

•• Mees vaagub haiglavoodis juba mitmendat kuud elu ja surma vahel. Naine ei lahku hetkekski oma abikaasa voodi kõrvalt, valvates ja hoolitsedes tema eest iga jumala päev. Ühel harval tead-

vusehetkel viipab mees naisele, et see lähemale tuleks. Kui naine on end lähemale nihutanud, sosistab mees, endal pisarad silmis:

„Mu kallis, sa oled olnud minu kõrval läbi kõikide halbade aegade, mis mind elus on tabanud. Kui mind töölt vallandati, kui mu äri pankrotti läks, kui mind tulistati, kui me oma majast ilma jäime, kui mu tervis halvenema hakkas... Kas tead, mis..?“

„Mida, kallim?“ küsib naine hellalt naeratades ja tunneb, kuidas ta süda täitub soojusega, mees aga lõpetab oma lause:

„Ma arvan, et sa tood halba õnne!“

SUDOKU Pappocom Lahendused ja vihjed. www.sudoku.com

	7	8	2			5		
					1			
4					9	6		2
	2			7				
6	9						8	7
				4			5	
	5		3	6				9
			4					
		1			8	2	3	

SUDOKU reeglid

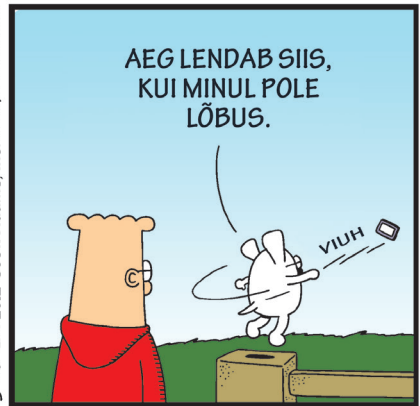
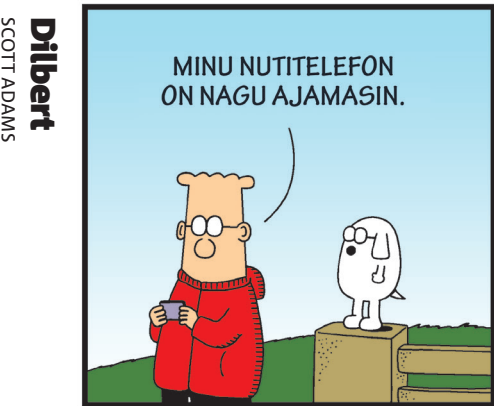
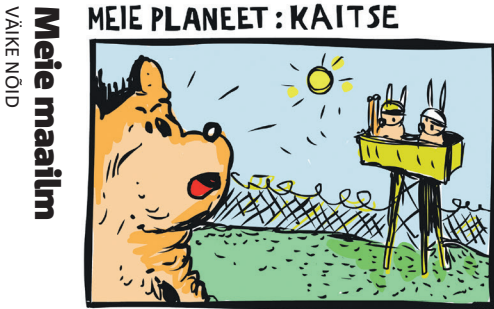
•• Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda ainult ühel korral.

Eelmise mängu lahendus.

7	1	4	3	5	9	2	8	6
3	5	8	1	6	2	4	9	7
9	2	6	4	7	8	1	5	3
5	8	1	2	4	3	7	6	9
4	9	2	7	8	6	5	3	1
6	7	3	9	1	5	8	2	4
8	6	7	5	3	4	9	1	2
2	4	5	6	9	1	3	7	8
1	3	9	8	2	7	6	4	5

Sudoku EPL-i veebiväljaandes

Mängi. www.epl.ee/sudoku

Tanel Veenre
toimetaja

Klaasikunst Rakveres

Mööda Eestit tuurivav klaasikunstnike ühenduse näitus „Linnutee” on maandunud Rakvere SEB panga teisel korrusel asuvas galeriiruumis. Näituse kuraator Riho Hütt kiidab tugeva teemaga näitust, mis lubab erinevaid tõlgendusi – maailmamütoloogiatest väga isiklike lugudeni. Kohtvalgustusega ruumi keskseks aktsendiks on Maie-Anni Rauni klaaslinde pilv, teised teosed ümber selle tiirlemas. Näitus on avatud kuni 11. maini.

Moefotot mitme nurga alt

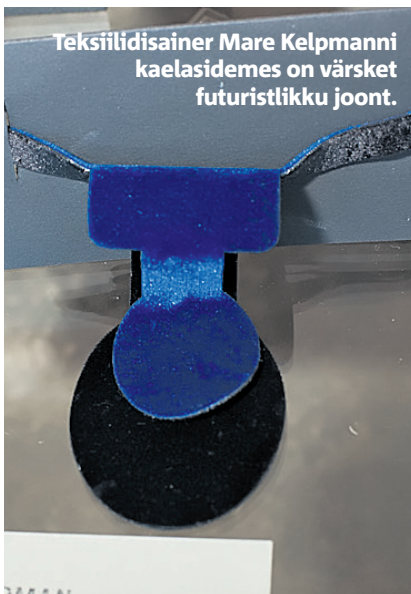
Laura Kallasvee ideed on alati üle elu siirupised ja värvilised. Laura on end kohaliku moefoto areenil jõuliselt kehtestanud, mõjudes alati provokatiivse jõuga. NORR11 showroom'is (Rotermanni 5 / Rotermanni 10) moodustavad Laura Kallasvee viimase näituse teosed dialoogi hea disainiga. Moefoto korüfee Toomas Volkmanni fotod on aga üleväl Pärnu maanteel asuva Reval Café seintel.

Huimerinna hetked

Ruth Huimerinna loomingut on võimatu kellegi teise omaga segamini ajada – ta jutustab fotodega oma lugu, kus on värve ja valgust, liikumist ja õhku, kummalisi paiku ja ajastutruud elegantsi. Huimerind on kinnitanud, et talle meeldib hingemattevilu ja mõjuv visuaalsus – ei midagi „diipi”, piisab vaid siirast vaimustusest! Näitus „Saara, Juuli ja August” Disaini ja Arhitektuurigaleriis kuni 13. aprillini.

Andres Labi on ühendanud lipsu põllega, muutes söögi valmistamise šikiks (ja seksikaks) rituaaliks.

Tekstiilidisainer Mare Kelpmanni kaelasidemes on värsket futuristlikku joont.

Andres Labi ja Janno Roosi õllelamp paneb janu helendama.

Ühe peapremiast pälvinud Piret Loog disainis meeste mõeldes kotisüsteemi, mida saab ise moodulitest kokku panna.

Huligaani ergutuspreemia pälvinud Tarmo Luisu vanasse raamatusse peidetud ragulka-pudeliavaja-kingalusikas.

Lauri Hirvesaare kameeleon-sõrmuseid on võimalik kasutada ka kruvikeerajana.

Tarvo Porrosoni vaoshoitult elegantne meestesõrmus, mis tehtud hoopis vanast viilist, võitis žürii südamed nii nutikuse kui ka uskumatu käsitööosusega.

Fotod: Eero Vabamägi

Tulles vastu disainihuvilistele klientidele, kellele on valmistanud pettumust turul valitsev maskuliinsete ja meeste suunatud väiketoodete nappus, kuulutas Eesti Disainerite Liit koostöös Eesti Disaini Maja galeriaga välja konkursi „Meeste Asi”.

Maksimaalne kvaliteet ja vana hea briti stiil kingadisainer Kaspar Paasililt.

on mehelik aastal 2013?

Millise varjundi võiks mehelikkus saada disaini kontekstis? Neile küsimustele püüdis konkursil vastata rohkem kui poolsada Eesti disainerit kokku 75 toote või tooteseeriaga. Ühelt poolt rammisid sisse õlu ja rahataskud, teisalt vaadati meest kui edevat või mängulist tüüpi. Üldmulje on siiski professionaalne ja

pigem asine – palju oli lihtsalt väärt asju eri olukordadeks.

Konkursi korraldajad Eesti disainerite liit ja Eesti disaini maja galerii kiidavad tulemusi ja loodavad, et värskest välja valitud tööde paremik peaks leevendama ka varem pidevalt kummitanud probleemi – mida ikkagi osta mehele? „Disainerid on konkursi tõsiselt võtnud, tööd on väga kvaliteetselt teostatud ning hoolikalt läbi mõeldud ka pakend ning bränd. Galeerii külastajad on juba soovi avaldanud konkursitöid osta. Lisaks üksikostjatele loodame pakkuda häid kingiideid ka asutustele”, kommenteeris konkursi idee autor Ilona Gurjanova.

Igal juhul premeeriti parimaid ka ostupremiatega, mis tähendab, et need peaks koos kevadpäikesega saabuma ka Disaini Maja galeriisse müüki – stiilse ja nutika kingituse soetamine peaks siis olema palju lihtsam.

Sõelale jäänud valiku puhul oli ehk kõige olulisem idee uudsus, selle nimel oldi

nõus silmi kinni pigistama ka veidi kahvatu esitluse (toote brändi nimest kuni pakendini) ees. Läbivalt tugevat taset näitasid naha- ja ehtedisainerid, kelle töodes oli kõige rohkem värskest ja viimistletust.

Eelkõige professionaalidele suunatud avalik konkurs on jätkuks eelmisel aastal edukalt läbiviidud konkursile „Väike Asi”, mis tõi turule hulgaliselt uudseid, praktilisi ning silmale ilusaid väiketootteid, nagu näiteks triangel „Vai-kuse murdja” (Tarmo Luisk, Martin Pütsep), tordilusikas „Puu” (Pult), „Linnupete” lusikad (Ene Raud), k00d.ee kindad ja kirjaklamber „Kilu” (Leaana-Helena Toom). Kui vaadata üldpilti, siis aasta-aastalt asendub lapsikute ja põlve otsas nikerdatud käsitööesemete osatähtsus läbimõeldumate ja uuenduslikumate toodetega. Järgmiseks kevadeks tasub aga teatud annuse lapse-meelsust tagasi meelitada, sest järjekorda ootab konkurs „Laste Asi”.

Nominentide tööd on eksponeeritud Eesti Disaini Maja galeriis (Kalasadama 8) kuni 30. aprillini. ●